

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusítása nem bocsátható

XL. évfolyam

30. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi február 8

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyar országon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MAROSVÁSÁRHELYT!

Dollfuss és a Népszövetség

Dollfuss kormánya, amely kétségbeesetten védi Ausztriát a nagynémet hitlerizmussal szemben, mégis elhatározta, — meglehetősen habozás után, — hogy a Népszövetség védelmét kéri a Harmadik Birodalom ellen. Az elhatározás tehát megszületett, de a jelek szerint nem örül a várt fogadtatásnak. A nagyhatalmak bécsi követének inkább kellemetlen és bosszantó, mint biztató Ausztria e nagy bizalma a genfi nemzetközi fórum iránt s értésére adták Dollfussnak, hogy a Népszövetség gyors közbelépésének számos nehézsége van. Nem igen lehet hát szó arról, hogy a genfi parlament mindjárt ebben a hónapban rendkívüli ülésszakot tartson Bécsben, tiltakozásul a hitleri Németország erőszakoskodása ellen.

Ilyeténképpen a tojástanót járó kis Ausztria ismét nagy zavarba hozta a Népszövetséget, illetőleg a vezető nagyhatalmakat. Előrelátható ugyanis, hogy a Népszövetség urai ezuttal sem tudnak úgy a sarkukra állani, hogy annak foganatja legyen Hitleréknek, akik éppen azt használják ki, hogy a Népszövetség minden fontosabb vizsálya rendezésében tehetetlennek bizonyult. A mult év augusztusában a népszövetségi nagyhatalmak: Franciaország, Anglia és Olaszország, már tiltakoztak közösen Berlinben Ausztria szorongatása miatt, de Olaszország és Anglia akkor csak olyan immel-ámmal emelték fel szavukat, hogy Hitlerék nem vehették komolyan a fellépést.

A Népszövetség három vezető-állama egymásra tologatja a feladat megoldását. Az angolok úgy vélekednek, hogy a kezdeményezést ebben az esetben Olaszországnak kell magához ragadnia, hiszen neki a főérdeke Ausztria függetlensége, az, hogy a német fasizmussal ne kerüljön közvetlen szomszédságba, bármennyire rokonszenvez is vele bizonyos szempontokból. Az olaszok viszont — noha dühöngenek Hitlerék fenyegetéskedése miatt — nem szeretnék nagyon összerugni a patkót a Harmadik Birodalommal, mert más nemzetközi ügyekben szükségük van együttműködésre az ő oldalukon. A legszívesebben Franciaország lép fel Berlin ellen, de csak azal a feltétellel, ha nem Mussolininak kaparja ki a gesztenyét, hanem magamagának.

Igy aztán Ausztria csak tessék-lássék támogatásra és védelemre számíthat most is a Népszövetség részéről. Ennek ellenére elhatározta a genfi segélykérését, nyilván, hogy a következményekért a Népszövetséget tehesse felelőssé. Ha majd nem bírja tovább a hitlerista ostromot s fel kell adnia a keserves küzdelmet, Dollfuss hivatkozni fog arra, hogy idejében kérte az illetékes nemzetközi szervezet közbelépését.

Az osztrák—német tusa ismét próbára teszi a Népszövetség erejét, még pedig komolyabban a mandzsuri és a délamerikai vizsálya ügyénél is, nem beszélve a leszerelésről. Ha most a genfi fórum nem tudja renderutasítani a Hitler-kormányt s nem tud gátat vetni annak, hogy a Harmadik Birodalom náci-áradata elöntse Ausztriát, úgy végleg aláírja halállos ítéletét. Megadja önmagának a kegyelem-döfést, befejezi harakirijét. Kiállítja a bizonyítványt arról, hogy nem tud megfelelni hitványának, rendeltetésének.

A Népszövetség urai ezalkalommal is úgy próbálják elhárítani a kényes és veszedelemes erópróbat, hogy előbb a nagyhatalmak „közvetítését” ajánlják Ausztria és Németország között. Igyekeznek „elkenni” a feladatot, elodázní az elintézés. Mint a rossz bíróság, amely érzi, hogy nincs hatalma, tekintélye, a látszatot azonban őrizni szeretné.

De Ausztria sorsának alakulása mindenképpen végzetes lehet a Népszövetségre a Dollfuss-kormány állásfoglalása után, amellyel határozottan Genfi ernyedt védőszárnyai alá helyezte magát. Ha Hitleréknek sikerül bekebelezniük Ausztriát, a felelősség a nemzetközi parlamentre fog hárulni, sokkal nagyobb, köz-

PÁRIS

lakossága forradalmi lázban ég

A „Tüzkereszt Szövetség” kétszer ismétlődő elkeseredett rohama a belügyminisztérium ellen

Kedd estére újabb tüntetéseket és utcai harcokat várnak
Összevonták a csapatokat Páris környékéről

Páris, február 7.

A francia főváros kedden reggel forradalmi napra virradt. Este kell bemutatkoznia a kamarában a nagy nehézségek között és meglehetősen a részvétlenség jegyében megszületett Daladier-kormányának s ez a bemutatkozás — a párisi lapok jelentései szerint — példátlanul izgalmas viharkra nyújt kilátást. Daladiernek szerepe és helyzete igen kényes. Kényes azért, mert a Stavisky-botrány ügyé-

ben bejegyzett interpellációk elhangzanak és pergőtűzzel rohamozzák meg a levitézlett Chautemps-kormányon keresztül annak utódját, a Daladier-egysített is. Kényes azért is, mert az elhangzott interpellációkra felelni is kell majd és nyíltan színt kell vallani a pénzügyi botrányokban hozandó rendszabályokról. És végül ki kell állania a szélsőjobboldal, valamint a bal és szélsőbaloldal támadásait, s azok után felvetni a bizalmi kér-

dést, amelynek eldőlésétől függ a kormányélete, vagy pedig gyors és dicstelen kimúlása.

A párisi lapok azt írják hogy kedde, estére olyan események játszódnak majele a kamara környékén, mint a frank zuhanása idején, 1926-ban. Elég biztató jóslat, különösen akkor, ha melléje felidézük azt is, hogy akkor a feldühödött tömeg elverte és a Szajna vizébe dobta a kamaranehány tagját.

A Tüzkereszt Szövetség már megostromolta a belügyminisztériumot

Hétfőn este a francia belügyminisztérium palotája előtt már lejátszódott a keddi nap előjátéka.

Az ugynevezett „Tüzkereszt Szövetség” tagjai nagy tömegben gyűltek össze a belügyminisztérium palotája körül. A környék a tüntetések megszokott képét mutatta. Mindenütt elkeseredett és felizgatott tömeg az utcákon, a rendőrség pedig egyelőre várja a fejleményeket. A tömeg előbb szóval, majd tettel tüntetett a belügyminisztérium ellen. A hangos kiabálást ködobálások követték, amelyek néhány ablakot bezuhtak. Azután a tömeg, mielőtt a rendőrség észbekaphatott volna, rohamra indult az épület ellen. Kemény küzdelem fejlődött ki a tüntetők és a rendőrök között, akik szívósan tartották magukat egészen addig, amíg segítségül nem kapták a lovasrendőröket. A lovasrendőrök belovagoltak a tüzkereztések sorai közé és kardlappal verték szét a tömeget. A tüntetők szétszéledtek, de nem sokára újra csak összeverődtek a közeli mellékutakban s most ujult erővel indulnak rohamra a belügyminisztérium ellen. De közben a rendőrség is erősítést kapott és a tömeget most már sokkal alaposabban szétkergette, semhogy újra összegyülekezhetett volna.

Közben tragikomikus mozzanatok játszódtak le. Így az egyik rendőrt a tüntetők berántották soraik közé és a szerencsétlen embert magukkal hurcolták. A nagy csetepatéban a Tüzkereszt Szövetség

zászlójának rudja eltört. Ehhez cipelték oda a rend derék, de szerencsétlen örét és arra kényszerítették, hogy térdeljen le a lobogó előtt és összetett kezekkel kérjen bocsánatot a rud eltöréséért. A rendőr kénytelenül tett eleget a tömeg követelésének s azután ép bőrrel engedtek útjára.

Az éjszaka óráiban pedig a párisi utcákat falragaszokkal árasztották el, amelyek Daladiert támadják és azzal vádolják, hogy le akarta kenyerezni a szocialistákat és kommunistákat.

Sokkal komolyabbak azok az előkészületek, amelyekkel a párisi hatóságok készülnek a keddesti forradalmi eseményekre.

A tüntetések kezdetének időpontja egybe esik a kamara ülésének megnyitásával. Este 7 órára kell a tüntető tömegeknek telvonulniuk a kamara és szenátus környékére. Tekintettel arra, hogy a diákok kívül a szocialista és a kommunista tömegek megmozdulásával is számolni kell, a kormány óvatosságból nemcsak a párisi rendőrséget és katonaságot helyezte riadókészültségbe, hanem több közeli, vidéki helyőrség csapatait is mozgósította. Vidékről már hétfőn este több ezred katonaságot szállítottak gépkocsikon Párisba, ahol a szokatlanul harcias felvonulás óriási izgalmat keltett. A katonai karhatalom csapatait egyelőre Páris külvárosai-
ban vonták össze, készen arra, hogy a legelső parancsra felvonuljanak a páros

bármelyik pontjára.

A kamara és a szenátus épülete körül azonban nem várták meg a kedde esti felvonulásokat és tüntetéseket. A katonaság már nappal megszállta a törvényhozás házainak környékét s okulva az utolsó napok eseményein az utcákról eltávolította a padokat, lebontotta a kerítéseket, hogy a tömeg torlaszokat ne építhessen.

A Párisban keringő hírek szerint a katonaságot nemcsak kézi és gépfegyverekkel látják el, hanem megerősítik páncélos gépkocsikkal és gyorstüzelő ágyúkat cipelő tankokkal is.

Páris tehát felkészült arra a belháborúra, amelyet Stavisky, a nagystílusú kalandor dicstelen halála után robbantott ki.

Kedden délelőtt egyébként ebben a puszkaporos hangulatban a Daladier-kormány minisztertanácsot tartott s megállapodott a kormánynyilatkozat szövegében.

A kiszivárgott hírek szerint Daladier miniszterelnök a kamara ülésén azonnal válaszolt a Stavisky-ügyben bejegyzett 18 interpellációra s azután felveti a bizalmi kérdést is.

A CHIAPPE-BONYODALOM

legutolsó fejezete az, hogy a párisi községtanács különvéleményt jelentett be a népszerű rendőrfőnök menesztése ellen s azt a határozatot hozta, hogy a kormánytól tiltakozást jelent be. S tüntető módon azt is elhatározta, hogy Chiappe emlékeztére Párisban utcát neveznek el.

vannak.

Mégis a rendkívül elmérgesedett osztrák—német vizsályt sikerül is a nagyhatalmaknak, élükön talán mégis Olaszországgal, egyelőre elsimítaniok, ez a körülmény sem fog dicsőségre szolgálni a Népszövetségnek, mert viszont azt fogja mutatni, hogy a genfi közö-
ség főúrságes, haszontalan. Ezesetben igazas
lesz Olaszországnak, amely a nagyhatalmi

diktatúrával akarja helyettesíteni a Népszövetséget.

Mindenesetre az osztrák probléma sorsa sorsdöntő lesz a Népszövetségre nevezve is a nagy mértékben hozzájárulhat annak a frontnak a megerősítéséhez, amely menthetatlennel látja a genfi intézményt. Az osztrák kérdés elintézésével Dollfuss-szal áll, vagy bukik véglegesen a Népszövetség.

Ujra kezdődtek Csikban a csendőrerőszakoskodások

Meztelen lábbal, pórázon, másfél óráig kergették körbe a 30 fős hidegben a lopással vádolt cigánykovácsot

Mindkét lába lefagyott a szerencsétlen gyanúsítottnak. Őt tekintélyes székelő gazda keserves csendőrkalandja, amelyről a Magyar Pártnál felvett jegyzőkönyv tanuskodik

Csikszereda, február 7. Minden megjegyzés nélkül, csak a meztelen tényeket adjuk:

A csikszeredai közkórház 29-es betegszobájában irtózatosan ordít kinjában Sztójka Lajos csikbáncfalvai illetőségű, nyolcgyermekes cigánykovács. Két lába rettenetesen fel van dagadva. Szederjes, sok helyen fekete foltok borítják. A bőr egyes helyeken ki van hasadva. Borzalom ránézni. Leírni a maga irtóztató mi voltában lehetetlen.

Ez az ember a csikszentgyörgyi csendőrörsön szerezte irtóztató kinját. Ott fagyasztották le mindkét lábát.

Néhány héttel ezelőtt Bedő Józsefné csikbáncfalvai asszony házában ismeretlen tettesek kifosztották.

A csendőrség kötelességszerűen szigorú nyomozást vezetett be, melynek eredményeként szombaton reggel letartóztatták Kánya Bertalant, aki vallatása során előadta, hogy Simon Dénessel együtt fosztották ki lakást és a lopott holmikat Sztójka Lajoshoz vitték.

Estefelől két csendőr kereste fel Sztójka lakását. Házkutatást tartottak. Meg is találták a lopott dolgok egy részét. A bűnjellel egyetemben az őrsre kísérték a megszeppent embert.

A többi a borzalmasan megkínzott ember maga mondja el:

— Radu Bucur csendőrmester ur nem volt odahaza. Az őrsöt ideiglenesen vezető szakaszvezető kezdett vallatni. Előadta, hogy a nálam talált holmikat Kánya Bertalan házbörtörlesztés fejében adta nekem. Nem tudtam, hogy azok lopásból származnak. Nekem tisztességes megélhetésem van. — Az őrsparancsnok nem hitte el egy szavamat sem. Erőszakkal rám akarta bizonyítani, hogy loptam. Ezt kerekén tagadtam.

— Megláncoltattak. Éjjel 11 óra körül két csendőr jött utánam. Kívítették a lakatnyomomra, melyet a kertjébe. Lehúzták a csizmámat. Megláncolták kezemre spárgát kötöttek. A harminc fős csikbáncfalvai hidegben az egyik csendőr a spárgát tartotta, míg a másik sürrü ütlegekkel kényszerített futásra. Könyörögtem nekik, ne öjének meg. Ne tegyenek teljesen tönkre. Emberek vagyunk mindannyian. Az állatokkal sem szokás így bánni. Hiába volt minden. Az ütlegek tovább zúdultak rám s nekem a harminc fős csiki éjszakában pórázon kellett körbe szaladnom.

— Minden könyörgésem ellenére másfél órán át tartott ez a rettenetes emberkínzás.

— Amikor a jól felöltözött csendőrből is kifagyott a lélek, akkor vitték be. Meggémberedett meztelen lábaimat néhány percre hidegvízbe rakták, majd felhúzták csizmáimat és egy dermesztő hideg kamrába zártak.

— Egy félóra múlva már irtóztató kinjaim voltak. Megfagyott lábaim dagadni kezdtek. Nem bírtam szón kívül elviselni a fájdalmakat. Okleimmel vertem az ajtót és torkomszakadtából segítségért kiabáltam. Senki sem jött felém reggelig.

— Akkorára borzalmasan feldagadtak a lábaim. Alig tudta két csendőr lehúzni a csizmáimat. Azonnal láttam, hogy mindkét lábamat örökre elvesztettem.

A továbbiak során a hihetetlen csendőrtortúrán átesett ember előadja, hogy a megszeppent csendőrök gyorsan befejezték a nyomozást. Szánat fogadtattak vele és vasárnap délután a csikszeredai szárnyparancsnokságra szállították, a honnan nyomban kórházba utalták.

Az orvosi vélemények szerint örök életére felszeggé tett ember vádjával szemben a csendőrök azzal védekeznek, hogy Sztójka éjjel megszökött az őrsről

Több mint másfél kilométert szaladt, míg el tudták fogni s ezidő alatt fagytak le a lábai.

Ezzel az állítással szemben a roncsos kintott ember dr. Pitner Árpád ügyvéd útján bűnvádi eljárást tett folyamatba a csikszentgyörgyi őrsparancsnok és lengyelei ellen.

Más eset:

Öt feleséki gazda jelent meg a Magyar Párt csikszeredai jogvédő irodájában, ahol jegyzőkönyvet vetettek fel csendőrkalandjukról és jogorvoslatot kértek.

E jegyzőkönyv szerint Ambrus István Kósa Márton és felesége csikszenttamási, Ábrahám Ferenc és Gegő Márton csikjenőfalvai gazdák elővezetési parancsra tanuként, február ötödikére a csikszeredai törvényszékhez voltak beidévezve.

Minden előzetes figyelmeztetés nélkül szombaton reggel, tehát 48 órával a tárgyalás előtt, csendőrként jelent meg a gazdáknál s minden további fölvilágosítás nélkül a csikbáncfalvai őrsre kísérték őket.

Itt a csendőrmester tudomásukra hozta, hogy elővezetési parancsra a csikszeredai törvényszékre kell szállítani őket. A tekintélyes gazdák fölajánlották, hogy hétfőn kora hajnalban fuvar fogadják azzal szállítsák őket a törvényszék elé, de ne tartóztassák le s kisérgezzék őrsről-őrsre, amikor semmi

bűnük sincs. Ők nem vádlottak, hanem tanuk.

A tiltakozás hiábavaló volt. Két szuronyos csendőrt vezényeltek a teljesen élelem nélkül állók mellé és reggeltől-estig fát vágattak velük. Ennivalóhoz úgy jutottak, hogy az egyik ismerősükkel üzentek családjuknak.

Mikor jó néhány napra ellátták vágottfával a csendőrséget, szuronyok között a csikmadarasi őrsre kísérték. Az ottani csendőrmester elcsodálkozott a jogtalanságon. Meleg szobába helyezte el a „toloncokat” s reggel erősen kifogásolva csikbáncfalvai kartársa törvénytelen intézkedését, Csikmadaralvára kísértette.

Itt már vártak rájuk. Még föl sem melegíthették az irtóztató hidegtől meggémberedett tagjaikat, a szuronyos csendőrök újra fűrészt és fejszét nyom-

tak a kezükbe s késő délutánig fát vágattak velük.

Ekkor két csendőr ismét szuronyok közé vette s anélkül, hogy egy pillanatra is meleg szobába engedték volna, csikszeredai csendőrszárnyra kísérték. Sőt este érkeztek oda, de a szolgálatos tisztet ez nem akadályozta meg abban, hogy az elfáradt és a hidegtől elgyötört ártatlan emberekkel újra fát vágassanak.

Néhány óráig itt is dolgoztak, majd egy teljesen fűtetlen szobába zsúfolták. Amikor zugolódni kezdtek, két csendőr derekasan szepesfozták őket.

Hétfőn aztán, — mondja tovább a jegyzőkönyv, — újból szuronyos csendőrök kísérték a törvényszékre, ahol a tárgyalást elnapolták s mehettek haza.

Ez történt. Most 1934-ben. A liberális kormányzat ideje alatt.

Azért Amerikában is előfordul...

Washington, február 7.

William Mac Crakken, volt miniszter, aki Hoover elnöksége idejében a kereskedelmi tárcát viselte, különféle visszaélések miatt letartóztatták. A volt miniszter hír szerint a postaügyek körül követett el óriási arányú s természetesen dusan jövedelmező szabálytalanságokat, Amerikában óriási a szenzáció, mert Crakken igen ismert politikus és pénzügyes.

Titokzatos repülőgép London fölött

London, február 7.

Az angol sajtót valóságos lázba hozta egy titokzatos repülőgép látogatása London egyik utcája, a Fleet street felett. Az idegen gép az éjszaka mintegy 2 órán át keringett a város felett és a légügyi szakértők biztosak benne, hogy fényképfelvételeket készített.

A város lakossága eleinte nem gondolt másra, minthogy egyik angol katonai repülőgép gyakorlatozik. Másnapra azonban megjelent a hivatalos nyilatkozat,

amely szerint semmiféle angol gép abban az időben nem repült a Fleet-street irányában. A lapok azt írják, hogy valamely idegen hatalom kémkedő repüléséről van szó és emlékeztetnek arra, hogy közvetlenül a háború kitörése előtt is hasonló légi látogatásokban volt része az angol fővárosnak.

Kihantolják a kolozsvári rendőrségi kézbesítő holttestét

Kolozsvár, február 7.

Beszámolt a B. L. arról a szenzáció, bűntényről, mely hosszú hónapok elteltével került felszínre Kolozsváron s melynek középpontjában Fluck Luca rendőri kézbesítő felesége és szeretője áll, akik meggyilkolták az utcájukban álló férjét.

Az ügy egyre érdekesebbé kezd válni, a hatósági nyomozás már odajutott, hogy a ügyesség elrendelte Fluck Luca holttestének kihantolását. A boncolást Kernbach dr. végzi s ezzel talán végleges beigazolást fog nyerni, hogy csakugyan gyilkosság áldozata lett-e a rendőrségi kézbesítő vagy természetes halállal halt meg, amin azt akkor a hatósági vizsgálat megállapította.

HIGGINS SZERELME

3

(Elbeszélés)

Iria: MÁRAI SÁNDOR

— Őt, Higginset, halálosan szerettem, — folytatta aztán. Szerelmük olyan tiszta és fenséges volt, hogy azt köznapi szavakkal nem lehet kifejezni. Egyáltalán szavakkal nem is lehet kifejezni ennek a szerelemnek tisztaságát. Talán egy nagy művész, egy szobrász, vagy festő, meg tudná örökíteni Susanne szépségét. Utazásának egyik célja, hogy szobrászt keressen Párisban, aki felhívja a figyelmét a kifaragja Susanne szobrára, egy angyalt, aki mennybe száll. Gondolom-e, hogy akad szobrász Párisban, aki vállalkozni mer erre a feladatra?

— Erre a szomorú kérdésre határozott igennel feleltem. Több szobrászt ismertem Párisban, akik oly közelről és oly alaposan ismerték szegény kis Susannét, hogy nyugodtan vállalkozhattak erre a rendkívüli feladatra. Persze, csak annyit mondtam, hogy nyugodt lehet, a nagy mű idejében el fog készülni és méltó lesz Susanne emlékéhez. Ez valamennyire megnyugtatta.

— Soha nem beszéltem senkivel erről, — mondta később, — csak velem. Végre is barátja vagyok, egyetlen barátja. S Susanne szerelme volt, akit én mutattam be neki, egyetlen szerelme. Nekem elmondhatja. Lelkendezve hallgattam, bámultam. Ez az ember látnivalóan, halálos komolyan vett mindent. Egyszer kijelentette egy idegennek Párisban, akit mindössze egyszer látott, hogy barátjának tekintse s idő-távolság nem változtat többé e kijelentés értékén. Mit számít az, hogy többé nem látott? Címemet és emlékeimet noteszben és szívében őrizte. Harminc év múlva is számíthattam rá, a barátára. Ezek ilyen emberek, különös emberek. Angolok.

— Szerelmük Susanne-val csendes volt és mély. Ő már rögtön, első este megszerette. Erről persze nem szólt. Másnap találkozott és francia órát vett tőle. Minden óráért husz frankot fizetett, mondta mellékesen, de alaposan. Három hétig tanult Susannétól franciául, mindennap egy órát. Szerelme minden órával fokozódott, helyesebben minden franciául. A tizedik óra után már örjögött. Természetesen angol módra örjögött: a felületen szemlélő, például Susanne, nem

vehetett észre rajta semmit. Ha egy angol örjög, az kontinentális szemmel úgy hat, mint amikor egy francia, vagy olasz unatkozik. Olyan durvaságra, hogy szerelmét esetleg megvallja, Susanne-nak, természetesen álmában sem gondolt. Higgins, véleménye szerint, pontosan ismerte a férfi és nő közötti érintkezés határait.

— A tizenötödik óra után észrevette, hogy Susanne is viszonzozza érzelmeit. Ezt több, csatlakoztatva jelből vette észre. Például, Susanne ingerülten beszélt vele, s egy ízben megkérdte tőle, fából van-e, majd egy alkalommal „szomorú tökfalkónak” nevezte. Ezek a heves érzelmi kitörések Higginset elmondhatatlan boldogsággal töltötték el. Most már nem kételkedett benne, hogy szeret és viszont szeretik s csak azon gondolkodott, milyen alkalommal juttathatná valahogyan, tapintatosan, Susanne tudomására érzelmeit? Ez az alkalom nem is késett. A huszadik órát a fontainebleau-i erdőben töltötték el. Szép, őszi délután volt s Susanne és Higgins fel és alá sétáltak az erdőben s a francia rendhagyó igéket gyakorolták. Egyszerre egyik osont elő az egyik fatörzs möhájáról, Susanne felsikoltott és önfeléd mozdulattal Higgins karjaiba omlott. Ezt az alkalmat használta fel Higgins, hogy a karjai között félíg önfelédten pihegő Susanne-nak csókot lehelyez homlokára. Erről a cselekedetről még később, hónapok múlva is önváddal elegy elragadtatással beszélt, mint élete egyik merész, erkölcsstelen, de kétségtelenül boldogító, nagy vállalkozásáról. Nem tartom valószínűtlennek, hogy ez a pillanat a fontainebleau-i erdőben Higgins szerelmi életének betetőzését jelentette.

Ti mulattok ezen? Én nem. Ha az ember messziről néz vissza élete úgynevezett „nagy pillanataira”, legtöbbször csak ilyen suta, felemás, gyámoltalan dolgokra emlékszik. Nincsenek „nagy pillanatok”. Mindig csak az emlék nő meg, félelmesen.

— Susanne, úgy látszik, maga is megokallotta Higgins finomságát, mert, mint ez a nemes angol előadta, e csók után sokáig nem jelentkezett. Ugyilátszik, megelégedte ezt a ne-

hézfű tanítványt, aki nem fejlődött és nem haladt elég gyorsan a tanulmányokban. Mindenesetre otthagyták. Higgins hűségesen várta heteken át. Egy alkalommal, — július tizen negyedikén, a nagy nemzeti ünnep estéjén mikor Páris népe történelmi mámorban viháncol az utcákon, — sikerült végre megpillantania Susanne-t, egy idősebb ur karján Boldogan tartott feléje, de a nő felkiáltott Higgins szerint a boldogságtól kiáltott fel. Ezt ordította: „Hát már itt sem hagy békében?” S elrohant az idősebb urral.

— Ez a találkozás kétségtelenül meggyőzte Higginset arról, hogy Susanne halálosan szereti őt. Olyan mélyen és forrón szereti, hogy nem is bírja látni. Mint a nő lélek és a szenvedély alapos ismerője, nem talált semmi különösöt ebben. Susanne, szerinte, a szenvedélynek olyan hőfokát élte át, amely már nem is földi. E találkozás után belátta, hogy legokosabb mindent az időre bízni, s boldogan elutazott Londonba, ahová már sürgős ügyek, így többek között a halak is szólították.

— Susanne haláláról csak az újságokból értesült. Az imádott nő szörnyű tette irtózatossáan lesújtotta, de nem lepte meg túlságosan. Mint minden férfi, még egy angol férfi is, Higgins is eléggé hű volt ahhoz, hogy elhiggye egy fiatal nő reménytelen szerelmét és öngyilkosságát. A különös az, hogy nem is tévedett túlságosan: Susanne csakugyan egy férfi miatt lett öngyilkos. Csak éppen nem Higgins miatt. Erről a részletről óvatosan hallgattam.

— Hallgattam, mert láttam, hogy egy fiatal és nemesszívű ember végre megtalálta a boldogságot. Találkozott élete nagy kalandjával. A halott Susanne mindent nyújtott Higginsnek, amit az élő soha nem tudott volna nyújtani. Ilyen ravaszok ezek a simaszavú angolok. Valóságos donzsuan valamennyi.

— Mindenesetre pénzt kértem tőle, a szobor. Ha Párisba kerültök, menjetek el a Montparnasse-temetőbe, ahol oly sok Susanne fekszik s keressétek meg a sírját. Fehér márvány angyal lebeg a sír fölött, kezében liliummal. Az angyal arcvonásai Susannera emlékeztetnek. Egy svéd szobrász faragta remekbe, egyik a sok szobrász közül, akiket Susanne muló szerelmével megajándékozott.

— Az angyal magasba tartja a liliumot és mosolyog. Higgins szerint „átszelleműten” mosolyog. Azt mondja, csak ő érti igazán a mosoly értelmét.

— Vigyen el az ördög, de néha már arra gondolok, hogy neki van igaza.

(Vége)

Lengyelország hűségese a Népszövetséghez

Beck külügyminiszter beszámolója a legfontosabb külpolitikai kérdésekről

Varsó, február 7.

A szenátus külügyi bizottságában Beck vezetes külügyminiszter mondott nagy külpolitikai beszámolót, amely kiterjedt a legtöbb időszerű világpolitikai kérdésre.

A külügyminiszter először is leszögezte, hogy Lengyelország továbbra is hűve a Népszövetségnek és részt vesz annak munkájában, noha Németország kivonult onnan. Majd örömet fejezte ki afelett, hogy

a Szovjettal korábban megkötött meg nem támadási szerződést tökéletesítették

a támadó fél fogalmát meghatározó újabb egyezményrel és ehhez Románia, Lengyelország szövetségese is hozzájárult.

Végül a német-lengyel támadást kizáró egyezményről számolt be és kijelentette, hogy Lengyelország nem táplál ellenséges érzületet nagy szomszédjával szemben.

— Lengyelországot kivéve — mondta Beck — mindenki bizalmatlanul fogadta Hitlert. Most minden reményünk megvan arra, hogy Németországgal tartós együttműködést tudunk létrehozni.

BACILUSOK

veszélyeztetik — különösen járványok idején — egészségét. Védekezzék ezen kórokozók ellen Anacot pasztillák rendszeres használatával, amelyek — Formaldehyd tartalmuk által — fertőtlenítik a szájüreget és a légző-

csövet. Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

Zavarodik, vagy tán tisztul az osztrák helyzet?

A Heimwehr fegyveres alakulatai felsorakoztak Dollfuss mögé

és hihetőleg maguknak szerzik meg a végrehajtó hatalmat

Dollfuss csak budapesti útja után dönt: benyújtja-e Németország elleni panaszát a Népszövetséghez, vagy ne

Franciaország Hágára akarja tolni a kényes kérdést

Bécs, február 7.

A hétfő esti legutolsó telefonjelentések szerint az osztrák kormány véglegesen döntött magatartása felől. A Dollfuss-kormány tagjai hétfőn több mint 5 óra hosszat tartó minisztertanácson vitatták meg azt a helyzetet, amelyet a német válaszcselekedetek okozott és megadta Dollfussnak a felhatalmazást arra, hogy tegye meg azokat a lépéseket, amelyek a német-osztrák konfliktusnak a Népszövetség elé való beterjesztéséhez szükségesek.

A hétfő délutáni osztrák minisztertanácsnak ez a határozata azonban semmire sem vezetett, hogy Dollfuss hadakoztatásán Genfhez fordul. Sőt! Dollfuss, amilyen óvatos és taktikus politikus, előkészíti erre a meglehetősen kételkedéssel és meddőnek látszó lépésre is az utat. Amint már tegnapi jelentésünkben hangsúlyoztuk, az osztrák kancellár előbb megszerzi a szövetségeseket és támogatásokat, hogy Genfben biztosabb kilátásai legyenek a sikerre. A minisztertanács után ugyanis az osztrák kormány hivatalos nyilatkozatban közölte a nyilvánossággal, hogy az osztrák-német ellentét ügyét csak akkor viszi a Népszövetség elé, tehát csak akkor veszi igénybe a legmagasabb nemzetközi fórum védelmét, ha Dollfuss kancellár megjárta Budapestet.

A kormányközlemény szövege már hétfőn este eljutott Genfbe, ahol diplomáciai körökben óriási feltűnést keltett. Genfben ebből már könnyen kitalálták, hogy Dollfuss kancellár budapesti tárgyalásai sorsdöntő jelentőségűek lesznek Ausztria külpolitikai tájékozódásában.

Forradalom?

A tirolai parasztszövetség és a Heimwehr innsbrucki gyűléséről tegnap már beszámoltunk. A gyűlés vasárnap zajlott le s mindkettő állásfoglalás volt Dollfuss politikájára és Ausztria függetlensége mellett.

Újabb jelentések azonban már arra engednek következtetni, hogy ez a két gyűlés nem afféle egyszerű rokonszenvtüntetés volt, különösen a Heimwehr-csapatoké nem. Vasárnap óta a tirolai Heimwehr-alakulatok tömegesen áramlanak Innsbruckba s állítólag nem is szándékoznak onnan addig távozni, amíg minden követelésüket nem teljesítik. Ez másszóval azt jelenti, hogy a kormány legfőbb támaszáinak tekintett Heimwehr kebelében vértelen forradalom

keletkezett, amelynek határozott célja az, hogy a tartomány politikai életében bizonyos változásokat hozzon s irányt adjon a többi osztrák tartományoknak is arra, hogy mit tegyenek a pártok uralmának csökkentésére.

Az a tény, hogy a vasárnapi gyűlés után Tirolban a tartományi kormányzat megszünt és helyét a pártok feletti direktóriumnak adták át, azt a feltevést látszik igazolni, hogy a Heimwehr „palotaforradalma” győzelemmel végződött.

Ha a Heimwehrnek ezzel a puccsszerű változtatással az volt a célja, hogy az osztrák egység kialakulásának útját egyengesse, hogy a surlódó politikai pártokat közös frontba tömörítse a náciakkal megvívandó leszámolásra, akkor az is bizonyos, hogy ebben a célkitűzésben azokat az ismert és bevált módszereket veszi igénybe, amelyekkel Hitler, a nagy ellenfél minden külön véleményét elnémitott a Harmadik Birodalom határain belül.

Alakul az egységfront

Az innsbrucki jelentések arról számolnak be, hogy a keresztényszocialista szervezetek és a tirolai parasztszövetség már hivatalos nyilatkozatban közölte: egységesen sorakozik fel a Heimwehrrel Dollfuss függetlenségi politikája mögött.

A tirolai helyzet jelenlegi irányítói biztosra veszik, hogy az innsbrucki példát a többi osztrák tartományok is követik és a tartományi gyűlések által választott tartományi kormányzatokat mindenütt pártok feletti álló direktóriumokkal cserélik fel. Mondanunk sem kell, — hiszen a tirolai direktórium összetétele igazolja — hogy e pártok feletti állónak nevezett tartományi bizottságokban a döntő szó a Heimwehr-alakulatok részéről bejuttatott megbízottaké lesz.

Az osztrák helyzet tehát pillanatnyilag zavaros. A Heimwehr a tirolai sikeren felbuzdulva, okvetlenül tovább ha-

Sir Simon a világ közvéleményéhez fellebbez a leszerelés kérdésében

London, február 7.

A leszerelés körüli alkudozások a francia kormányfő és más nemzetközi események folytán pillanatnyilag lekerültek a napirendről. A legutóbbi angol és olasz javaslat, amely közvetlenül akart a francia és német álláspont között, még mindig meghiúsult. Az angol kormány most — úgy látszik — folytatni akarja megszokott közvetítői tevékenységét az európai hatalmak között és újabb lépésre szánta el magát. Sir John Simon angol külügyminiszter kedden kiáltványt bocsát ki „a világ közvéleményéhez, a leszerelés érdekében”.

Az angol sajtó történelmi jelentőségének nevezi az újabb leszerelési felhívást, bár a világ az eddigi tapasztalatok után ehhez sem fűzhet sok reményt.

Háromhónapi fogházra ítélték a Duca ellen elkövetett merénylet aradi főldicsérőjét, egy városi tisztviselőt

Arad, február 7.

Egész Arad nagy érdeklődéssel tekintett Adoc Traján városi tisztviselő államellenes izgatási pere elé, melyet kedden délután tárgyalta le a törvényszék.

December 30-án amikor a városban elterjedt a miniszterelnök meggyilkolásának híre, Adoc a városi adóhivatalban, a

hol állása volt, tisztviselő kollégái előtt különös kijelentéseket tett a miniszterelnök meggyilkolásával kapcsolatban. — Egyik kollégájának például azt mondta, hogy: „mit sirtok? Hogy meghalt egy sef? Ne sirjatok, mert lesz más s azt is megölik s mégsem történik semmi Romániában!” — Másik társának pedig: „Mit bu-

lad a megkezdett uton azzal az ígérettel, hogy Dollfust támogatja...

De az osztrák belpolitikai helyzet kulcsa — ha furcsán is hangzik — e pillanatban Budapesten van. Dollfuss ugyanis hétfőn este kiáltványt intézett Tirol hazafias alakulataihoz és arra figyelmeztette őket, hogy pénteken tér haza Budapestről s az ott folytatott tárgyalások eredményétől teszi függővé további magatartását. Péntekre tehát a Heimwehr és a hazafias szervezetek vezetői jelenjenek meg nála újabb utasításokért.

MacDonald angol miniszterelnök és Sir Simon külügyminiszter hétfőn beható eszmecsere után Ausztria helyzetéről, és a német-osztrák feszültség megoldásáról. Arra az esetre, ha Ausztria a Népszövetséghez fordul, az angol politika irányítói azt szeretnék, ha háromtagú bizottság venné kezébe az ügyet és ebben a bizottságban Olaszországra bízák a döntőbíró szerepét, mint olyan hatalomra, amelynek Ausztria és Németország felé egyként baráti kapcsolatai vannak.

A párisi jelentések viszont arról számolnak be, hogy az angol és a francia külügyminiszterium között élénk tárgyalások folynak a kérdésről s nyáiban az az álláspont kezd kialakulni, hogy az osztrák-német viszony nemzetközi elintézését ne a Népszövetségre bízzák, hanem inkább a hágai nemzetközi döntőbírószágra.

Dollfuss és Gömbös a pesti rádióban

Dollfuss kancellár szerdán délután 12 órakor érkezik meg Budapestre a keleti pályaudvarra, ahol Gömbös miniszterelnökkel az élén a magyar politikai élet előkelőségei ünnepélyes fogadtatást rendeznek a számára. Dollfuss és Gömbös még délután megkezdik tárgyalásaikat, majd este 10 órakor a pesti rádió műsorán szerepelnek. A két miniszterelnök rövid párbeszédet tart a mikrofon előtt.

„Népsz.”, hogy meghalt Duca? Nem kár érte, így kéne csinálni valamennyi urral Romániában”. Harmadik kollégájának pedig szintén helyeslően nyilatkozott az eseményekről.

A tisztviselőtársak azonnal a rendőrségre szaladtak, ahol feljelentést tettek Adoc ellen s meg is indult az eljárás az ügyben. Közben Adocot letartóztatták s 3 napig vizsgálati fogságban tartották.

Az ügyben már három tárgyalás is volt, de a körülmények mindig egy későbbi időpontra tolták ki az ítélet meghozását. — Kedden délután aztán — mintegy 20 tanú kihallgatása után — ítéletre került a sor. Adocot a köznyugalom megdöntését célzó merénylet földicsérése által elkövetett izgatás miatt 3 hónapi fogházra és hivatalának, meg politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésére ítélte az aradi törvényszék.

— Elronott gyomor, bézavarok, emelgés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok éves ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul.

KULTUR-EURÓPA HOROSZKÓPJA

Hogyan öregszik Európa népessége és miképpen fog az öreg-kontinens lélekszáma

Irla: HALÁSZ SÁNDOR

Brassó, február 7.

Egészen csodálatos, ahogyan a divat szükségesszerűsége pillanatában mindig megjelenik. Mindig előbb jelentkezik, mintsem hogy mi ráeszméljünk arra, hogy kiérett és életre kívánczik, ami nem azt jelenti, hogy korán született, hanem csak azt, hogy mi későn ébredünk.

Vagy két esztendeje annak, hogy a legkomolyabb tudományos teóriákban, politikai, szociológiai és gazdasági folyóiratokban egyre sürűbben feltűnik az emberi életkorok, a népek szaporodás, és csökkenési statisztikája. Eleinte csak szóróványosan és futólag érintették ezeket a kérdéseket, de most már egyre sürűbben és kimerítőbben tárgyalják, hogy miképpen szaporodunk és fogyunk, akik vagyunk és akik élünk, milyen korosztályt

képviselünk. Arról is egyre többen esik szó, hogy akik meghaltak, miért haltak meg és — minden szemérem nélkül — hogy azoknak, akik még élnek, miért kellene sürgősen és udvariasan az élők sorából azonnal „eltávolítani”.

A népmozgalmak divatja lett az urdominál a logikában és előbb-utóbb szinte már az egyedüli szilárd alap a tudományos jóvondómondásban. Egész nyíltan még nem mondják ki, de nem tud az olvasni, aki a sorok közül ki nem olvassa, hogy a megoldások tengeréből még nem bukkant elő bölcs és megvalósuló terv és ezért a beletörődés fatalizmusa arra kell spekulálni, hogy mikor leszünk ismét olyan kevesen, hogy akik maradnak és lesznek, az élet ismét nagy évei irhasák.

Akik már arra spekulálnak, hogy kevesebb lesz az ember

A tudomány divatja mindig megérzi, hogy merre kell a kiutat keresni. Leonardo da Vinci is megérezte a kiutat Kant és Darwin is, Spencer is és Marx is.

Ha most egyszerre minden kopouya számol helyett, hogy megvalósuló fantasztikumokat megvalósítható tervvé építene ki, akkor be kell hódolni és számolni kell a tömegnek is ahelyett, hogy a kezenfekvő és megoldatlan jelen habarcsából építene meg a maga Paradicsom-reményeit. Ugy látszik, valóban az a kiút, hogy nincs kiút és ezért az emberiségnek ma már nem azon kell spekulálni, hogy merre lehet a gazdasági rendet új utakra vinni, hanem abban kell belelőni, hogy az emberiséget csak a pusztulás évtizedei hozhatják megelégedettség és kielégítőbb életlehetőségekbe.

PUSZTULUNK, VESZÜNK...

Ez az új és divatos tudomány most már eljutott odaig, hogy megállapította azt a pillanatot, amelyen az államok népessége megkezdte a kipusztulás feltartóztatatlan folyamatát. A gazdasági nyomás egyre inkább arra kényszeríti az embert, hogy ne házasodjék és e világra ne hozzon utódot. Mivel a gazdasági nyomás ellen nincs orvosság, az ember szaporodása ellen védekezik. Minél nagyobb a gazdasági nyomás, annál inkább védekezik ellene. A történelem tanúsítja, hogy az ember-csordák a nagyobb gazdasági nyomás területéről, valahányszor az bírhatatlan volt, a kisebb gazdasági nyomás területére menekültek. Ma ennek a népvándorlásnak nincsenek lehetőségei. Nem hogy a népek, de már az egyedek sem tudnak a nagy gazdasági nyomás területéről elmenekülni. Ösztönösen úgy védekezik tehát az ember, hogy lehetőségéhez és a hatalmához képest, a meglévő területről pusztítja ki az embert.

Szerte Európában és Amerikában ezért csökken a születések száma.

Öntudatos védekezés ez a szaporodásigát a jövőre megérezett és még súlyosabb nyomásával szemben.

Az eddigi adatok és elég pontos népességi statisztikák görbájéből a tudomány kiszámította, hogy a következő évtizedekben az összes európai és amerikai államokban elérkezik az az időpont, amikor az évenkénti születések száma az évi halálozások számával szemben alul marad.

Németország	1936-ban
Franciaország	1937-ben
Anglia	1941-ben
Amerika	1947-ben
Svédország	1948-ban
Lengyelország	1974-ben

jutnak el oda, hogy a születések száma az elhalálozások számát éppen kiegyenlítsék.

Ettől az időponttól kezdve az említett államokban évente több ember hal meg, mint amennyi születik.

Németországnak, Franciaországnak, Angliának és Svédországnak együttvéve 1931-től 1935-ig már csak kétféle lélek lesz a szaporulat-többlete, míg a következő öt évben a tényleges szaporulat e négy nagy nyugati államban már csak mindössze félmillió lélek lesz. 1946 és 1950 között e négy államnak már egymillió 750 ezer lélek lesz a — mínusza.

OROSZORSZÁG SEM BIRJA SOKÁIG...

A nagy amerikai és európai népesség-csökkenéssel szemben ott áll a hatalmas Oroszország hatalmas lélekszám-szaporodása.

— Emésztési nehézségek, gyomorajás, gyomorfájás, rosszullet, fejfájás, idegizgatás, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszűnteti az emésztési zavart, a vérkeringést helyes útra tereli, felhívja a szellemet és egészséges álmot hoz.

dása. A statisztika számvetése itt azonban kiszámította azt is, hogy a periódikusan emelkedő ötvenes tervek valóságos értéktöbbletei hogyan viszonylanak a szaporaság mai mértékéhez. Egyszerűbben szólva: kiszámította a tudomány Oroszországra vonatkozólag, hogy amennyiben ez az ország ugyanolyan tempóban termel ötvenként többet, mint amilyen tempóban eddig tette, mennyi lesz a termelt javak végtelme az egyes évtizedek végén. Az előállított és termelt javakat szembeállította azzal az embertömeggel, amely a jelenlegi szaporaság mellett évről-évre sürűbbé teszi az orosz területet és lemeríti, hogy az egyre fokozódó népesség-számra a termelhető javak mennyiségéből az évtizedek során mekkora porció jut. A számvetés vége azt az eredményt hozta ki, hogy ha az oroszok úgy szaporodnak a következő évtizedekben, mint ahogyan eddig szaporodtak és ha évtizedenként

annyival termelnek többet, mint amilyen mértékben a Szovjet első tizenöt évtizedében többet termelni tudott, ez esetben elérkezik egy olyan időpont is, amelyben a fejadag már nem növekszik. Körülbelül 1940 és 1945 közötti időszakban még nagyszerűen megy majd minden. Hiába nő ezideig a mai szédületes tempóban az orosz lélekszám, minden fejre egyre nagyobb adag jut. 1945 után azonban az adag kisebbedni fog, ami a tömegeket majd ahhoz a „belátáshoz” vezeti, (Pikler Gyula teóriája sohasem hal meg!), hogy a csökkenő fejadagot a lélekszám csökkenésével kell korrigálni.

Ez a belátás-vezette szaporodási fék az 1940 táján még ötvenkénti 5.5 milliós lélekszámszaporodást 1956-ra négymillióra csökkenti és valószínűleg 1970-ig ez az ötvenkénti szaporodási-többlet Oroszországban is már 600 ezerre zsugorodik.

AZ ÖREGEK URALMÁNAK

ÉVTIZEDEI KÖVETKEZNEK

Két kis táblázat mindent megmagyaráz:

Születési többlet ezrelékekben kifejezve:

Év	Amerikában	Németországban
1851—60	2.3	0.9
1861—70	1.5	1.1
1871—80	2.1	1.2
1881—90	1.5	1.2
1891—00	1.4	1.4
1901—10	1.3	1.4
1911—20	1.1	0.4
1921—30	1.2	0.8

A gazdag Amerika, a hajdani „korlátlan lehetőségek hazája” is tehát időnként lesüllyed a megvert, a „kifosztott”, az agyonkorlátozott Németország nivójához.

És végig az egész vonalon ez a helyzet. Az európai és amerikai államok, egyezőval a „kulturállamok” resztringálták a szaporodást, ami más szóval azt is jelenti, hogy e pillanatban nincs fiatalságunk. A háborús és közvetlenül háborúelőtti korosztály volna a nemző férfi és a fiatal anya. Ezeknek gazdasági ellehetetlenültsége megfosztja ezt a fiatalságot attól, hogy a jövő nemzedék alapját adó családot megalapíthassa.

És ebből a tagadhatatlan tényből logikusan következik a másik táblázat tanulsága:

Az ország összlakosságából

25 éven aluli

5 éven aluli

	Amerika	Németország	Amerika	Németország
1880	58.2	—	13.8	—
1900	54.0	55.5	12.1	13.1
1910	51.8	52.1	11.6	12.1
1925	48.5	46.0	10.1	9.4
1930	47.6	42.7	9.5	8.2

Tehát fogy a népesség 25 éven aluli rétege és fogy a népesség 5 éven aluli rétege is. Azaz: nincs aki szaporítson és egyre kevesebben vannak, akik a jövő-

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

döbe felnőnek és a jövőre népesség tömegeit a mai számban és erőben tartják.

Ez a tíz, husz, harminc esztendő, amely következik, így valójában az öregek világa lesz. A higiénia és az orvostudomány az emberi átlagos életkort egyre jobban kitölti, ami azt jelenti, hogy az öregek később halnak és azt jelenti, hogy egyre kevesebben lesznek olyan fiatalok, akik az öregek pozícióját és kereseti alkalmait átvehetve arra a gazdasági szintre felkérülhetnének, amelyen az állati ösztönből fakadó szülői érzés erősebb elhatározó faktorrá érik ki, mint amilyen kegyetlen fék e percben e korosztályok kilátástalan gazdasági tehetetlensége.

Ez tehát Európa és Amerika, az úgynevezett „kulturvilág”, horoszkópja.

Sajnos, a „kulturálatlan világ”, Ázsia és Afrika néptömegeinek szaporodására nem találni ma még támpontot nyújtó statisztikát, pedig nagyon tanulságos volna. Abból a statisztikából nemcsak azt lehetne kiszámítani, hogy mikor kezd a „kulturvilág” népessége csökkenni, hanem azt is, hogy mikor kezd a „kulturálatlan világ” tömege reánk törni.

Mert ennek is el kell következnie.

A dekadens korokat történelmi életükben mindig megváltotta a halál.

Mi, akik e percben odaérkezünk el, hogy — fogyunk, mi is voltunk feltartóztatatlanul szaporodó horda — valamikor. Akkoriban berobogtunk az európai mezőkre és letiportuk az akkori „kulturákat”.

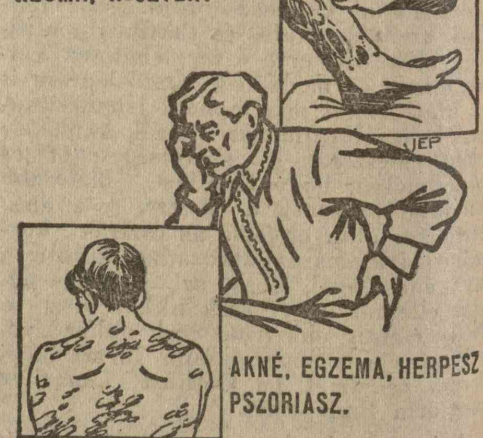
Nem volt kár értük.

A mienkért és a maiért sem lesz kár.

A kár csak az, hogy a statisztika ennek a fajvédős, fasiszta, diktatórikus és staviskys „kulturának” még tíz, tizenöt évet engedélyezett.

Nem lehetne itt egy keveset lealkudni!

FÁJDALMAK, GÖRCSÉR
REUMA, KÖSZVÉNY

Romlott vér Borzalmas éjszakák

A beteges vérűek a fájdalom martaléka. Köszvény, reuma, zsába, idegfájdalom szüntelenül gyötrik. Érdagant, tályog, gőrcsér tönkreteszik álmait. Míg az érlelmesedés rémálmokat szül, rettenetes álmokat.

Az ekzéma, a herpesz, az eritem, a szikozia, az akné, a psoriasis állandóan marcangolják bőrüket. Ejjüket az állandó bőrvizketegség teszi borzalmassá. De nincs szükség kétségbeesésre. Ezren meg ezren tapasztalhatták, hogy állapotuk egyik napról a másikra megváltozott a RICHELET VERTISZITÓ alkalmazásával, amely győzedelmeskedik a legkritikusabb betegségeken. Eltávolítja a testből a mérges anyagokat a RICHELET VERTISZITÓ gyökeresen gyógyítja a fájdalmakat, visszadja az véredrendszert frissességét, megtisztítja a bőrt, beheggeszti a sebeket és tályogokat, melyek mint egy varázsűtőre nyomtalanul eltűnnek.

Minden ügyhez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratoire L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN, Bukarest, 4. Strada Pitagor.

HIREK

Magyar csecsemők a bukaresti rendőrségen

Bukarest, február 7.

Gyereksírás hangzik ki a rendőrprefektúra épületéből.

Egy teremben egy tucat csecsemő koncentrezik. Az ő nemzetközi nyelvezetükön. De az anyákról leri, hogy boangyenok. Bukaresti magyar proletáryuk. Sápadt, kisírtszemű, kendős csontozak.

Minden asszonyhoz egy gyerek. Csak egy közülük páratlan. Ott áll a sereg elején, mint főadlót. Egyedül neki nincsen gyereke és mégis ő volt mind a tizenkét kised anyja. Mindegyik közülük az ő száraz emlőit szopta.

És pont ezért van most itt. Másokat többférésséggel vádolnak, ő meg túl nagy többgyerekűség miatt került a rendőrségre.

Nepe: Dobay Zsuzsanna. 26 éves. Csiki. Háztartási alkalmazott. Meglopta a gazdait és szélhámoskodott.

Cseléd volt Zsuzsanna. Azért jött, hogy pénzt küldjön haza leszegényedett szülei-nek. Mint minden boangyenlány. És egy ideig dolgozott és küldött.

De Zsuzsanna nem volt csak pénzkereső masina. Hanem husból és vérből való leány. És szíve is volt. Szeretett és hitt. És elbesztette hitét, mert a főlegényjelölt el-tűnt. De a gyerekek megszülettek. Törőny-telenül. Zsuzsanna nem várta, hanem inkább félt eljöveteletét. Ha aztán már itt volt, tehetetlenül kapálózó csöpp kis tes-tével, szivóteppő sirásával Zsuzsanna meg-szerette. Ragaszkodott hozzá jobban, mint saját életéhez. Új életcélt kapott ez el-vesztett helyében.

De ettől is megfosztotta a sors. A gyer-ek meghalt. Zsuzsanna is a halált keres-te. Napokon és éjszakákon keresztül le-selkedett rá az utcákon, a villamosok előtt. De mikor találkozott vele, megijedt az árnyékától és elszaladt.

Idővel újból érezni kezdte, hogy neki gyomra is van. Kenyeret kívánt. De azt nem adják ingyen. Csak munkáért. És munkát nem kapott sehol Dobay Zsu-zsanna.

Mig aztán az egyik barátnője, akit a hosszú nyomor leleményessé tett, üzletet ajánlott neki. A barátnőjének hat gyere-ke volt. Köztük egy kis csecsemő. Éheztek.

Zsuzsanna magához vette a csecsemőt és beállt egy bojárhoz dajkának. Megmu-latta milyen egészséges gyermeke van és a fizetésén kívül tartásdíjat is kért a gyer-ke számára, akit a barátnője fog nevel-ni. Mert nem lehet, hogy a bojárivadé-ka egyszerre szoptatta az ő rajkóját is.

De a meghalt gyerek anyjának az emlői már kiszáradtak. A bojárgyerek lesová-nyodott. Orvost hívtak és rájöttek a tur-pisságra. Kirúgták.

Most eszébe jutott első célja, amelyért Bukarestbe jött. Pénzt hazaküldeni.

Új gyereket keresett. És újból beállt dajkának. Mert tudta, hogy nemsokára ugys kirúgják, lopni kezdett. Mert irták, hogy nagyon kell otthon a pénz.

Tizenkétzer ismételte meg az esiet és küldte haza a pénzt, hogy legyen az ügy-védnek, az uzsorásnak, az adószedőnek. Hogy ne perregjen az anyja háza előtt a dob.

És most a rendőrségre került.

Holnap már az ügyészségen lesz és hol-napután a börtönben.

És azután...?

Talán a Kökeresztnél köt ki.

Huszár Emül

— A marosvásárhelyi ipar- és keres-kedelmi kamara érdekében küldöttség megy Bukarestbe. Csikszeredáról jelen-tik: Köztudomású, hogy igen sok erdélyi kereskedelmi és iparkamarával egyetemben a több évtizedes szép és eredményes munka visszatekintő ma-rosvásárhelyi kamarát is fel akarják oszlatni. Az érdekelt kereskedők és ipa-rosok ez ellen tiltakoznak. Több memo-randum után a csiki kereskedők és ipa-rosok hétfőn este küldöttséget me-nesztettek Bukarestbe, hogy a köi-mányt megfelelő felvilágosítások útján rábírhassák a marosvásárhelyi kamara to-vábbi fenntartására.

— Megszüntették az eljárást a volt csikszépvízi igazgatótanító ellen. Csik-szeredáról jelentik: Annakidején megír-tuk, hogy Nástăsescu csikszépvízi álla-mi iskolai igazgató-tanító ellen, többhe-tes vizsgálat után súlyos szabálytalan-ságokért bünvádi eljárást tettek folya-matba. Az időközben segédtanfelügyelő-vé kinevezett Nástăsescu személye elle-ni politikai hajszának minősítette a fel-jelentést. A vizsgálóbíró előtt sikerült is tisztáznia magát úgy, hogy az eljárást teljesen megszüntették ellene.

— Munkában a Nemere. Sepsiszentgyörgy-ről jelentik: Háromszéken az utóbbi napokban nagy hófúvások voltak. A legtöbb helyen az utakat teljesen befújta a „Nemere”, úgy, hogy a közlekedés járművekkel teljesen lehetetlen. A hideg mellett még az állandó és kegyetlen Nemere-szél teszi szinte elviselhetetlenné az ideai kemény telet.

— Így dolgozik a kolozsvári adóhi-vatal! Kolozsvári tudósítónk jelenti: Az adóhivatal 18 ezer 527 lej adóhátralék miatt — mely két éven át szaporodott fel ilyen fantasztikus összegg — felszó-lítást küldött bizonyos Janky László nevű szűcsnek a Főter 22 szám alá. A fel-szólított azonban nem jelentkezett adója rendezésére s így komoly lépéseket tett ellene az adóhivatal. Mikor azonban torkára akarták szorítani Jankynak az adóhurkot: kellemetlen meglepetés érte a hivatalos pénzügyi közegeket: Janky már két éve nyugszik a temetőben, ahol bizonyára nem követelnek tőle adót.

— Gránátokkal felpakkolva jött haza a katonaságtól. Sepsiszentgyörgyről je-lentik: Drăgoiu Nicolae a 30 napos gya-korlatról tartott hazafelé Bereckbe. A mint megérkezett a berecki állomásra, az épen ott tartózkodó csendőrmes-ternek feltűnt, hogy a legény egy igen különös csomagot cipel. Igazolásra szó-lította fel. A leszerelt legény viselkedé-se gyanuba ejtette az őrmestert s rögtön vallatásra fogta a gyanús le-gényt, aki csakhamar bevallotta, hogy csomagjában robbanószerkezt visz haza. Az őrmester felbontotta a csomagot és abban 8 gránátot és nagyobb mennyiségű dinamitot talált. Vallomásaiban előadta a legény, hogy a nála talált robbanó anya-gokat az ezred fegyvermesterétől vette 300 lejért azon célból, hogy azokat halászathoz használja fel. A legényt le-tartóztatták és visszakísérték ezredéhez a vizsgálat bevezetése végett.

A Völkischer Beobachter, a horogkereszt hivatalos lapja így emlékezik meg a bécsi Ember tragédiája-előadásról: „Az a nagy özőnlés, amely a Burg-theater felé Magyarországból megindult, az a forró dícsért, amely a Burgtheaternek, vezetésé-géért, tehát az osztrák államnak magyar lapok részéről kijut, mutatják, hogy Röbbling igazgató politikaiag helyesen cselekedett. Mint színházi ember: inkább ne vette volna magára a nehéz és hálátlan feladatot, hogy ezzel a tragédiával meg-lírkózik. Ahol az igazi Faustot ismerik, ott a talmi nem tesz hatást s aki Magyar-országban klasszikus, az a németek szemében még csak epigon. Madách költő volt, szellemes szerző, jelentős irodalmi egyéniség. De tragédiájának előjátéka, egy elő-játék a mennyben az Ur hangjával és a „tagadói” Luciferrel, aki birtokba akarja venni Adám lelkét és az Urral szerződést köt — ez az előjáték nagyon is kirósan emlékeztet az igazi Faust-ra; és ha az ember a darab további folyamán további hasonlóságokat vár, akkor nem csalódik, ezek a hasonlóságok újul és újból nisz-szatérnek, de mindig lehangelő hatással, amelyet maga ad kezünkbe. Ha a Bécs-be felutazó magyarok lelkesedése alább hagy, a bécsiek aligha fognak elegendő ér-deklődést mutatni ahhoz, hogy a „magyar Faustot” minden ragyogó s valószínű-igen drága kiállítás, Hartmann és Tressler csodálatos játéka ellenére is a viz-szított lehessen tartani. Az osztrák közoktatásiügyi miniszterre várt azonban, hogy beve-zetőjében, amely „Ausztria és Magyarország szellemi sorsközösségével” foglalkozott: első helyen emelje ki, hogy Molnár Bécsen keresztül találta meg útját a nagyjólá-gba”. Hitler lapjának tehát talmi Madách remekműve. Talán azért, mert nem fé-njelzett német árja írta, hanem a mongol-faj magyar? A Völkischer Beobachter bi-zonyára nem tudta, hogy Madách nem volt fajmagyar, hanem „csak” hatalmas magyar költő.

— Megint az irredenta virágok. Sepsiszent-györgyről jelentik: A berecki csendőrség elő-állította Tuzson Albert, Tuzson Vilmos és Má-té Ferenc bélaifalvai lakókat, azzal vádolván, hogy egy, a faluban tartott esküvő alkalmával a kálapjukba magyar nemzetiszínű virágokat tűztek. Az irredentizmussal vádolt legények ellen bevezettek a vizsgálatot.

— Megszüntették a gyergyóditrói be-tegsegélyező körörikerületet. Tudósi-tónk jelenti: Nagy elkésredést idézett elő Gyergyóditró és környéke iparos- és mu-pkástársadalmában az a szomorú tény, hogy a társadalombiztosító ottani orvosi kirendeltséget megszüntették és Hodos közsébe helyezték. Ennek a kis gyergyói közsének csupán ezer lakosa van. Ezzel szemben Ditró és Remete községekben, a melyek az új kerülethez tartoznak, 15 ezer ember él. Lehetetlen intézkedés, hogy a bebiztosított tagok túlnyomó többségé-nek téiben, fagyban, hóban, sárban 12 ki-lométert kell gyalogolniuk, hogy orvost

Létezik
egy csodás,
tápláló, energiát adó
és könnyen emészthető
ital!

ARA LEI
50.- 98.- 175.- 320.-

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

ABLAK

— Eltűnt a lóról a hám, amíg a gazda a korcsmában szórakozott. Sepsiszent-györgyről jelentik: Berer Lajos közép-ajtai lakos haza felé tartván, este be-tért az egyik falusi korcsmába s a szeke-rét őrizetlenül hagyta a korcsma előtt. Nem sokáig időzött benn, de mikor ki-jött, megdöbbenve állapította meg, hogy lováról a hám hiányzik. Ismeretlen tet-tes, amíg ő benn időzött, a lovát levet-köztette. Jelentést tett a csendőrségen, amely bevezette a vizsgálatot a vakmerő tolvaj kézrekerítésére. Rövid nyomozás után sikerült a tolvajt lefűlelni. Gábor György középjait lakos személyében, akinél a hámot megkapták, őt pedig elő-állították az ügyészségen.

— A kolozsvári magyar főiskolások diákbálja. A kolozsvári magyar főisko-lai hallgatók a kolozsvári székelvtársaság keretében február 11-én este 7 órai kezdettel a kereskedelmi és iparkamara új épületének összes termeiben diákbált rendeznek. Belépődíj 50 lej. A zenét a Ritmican diákdzsezz és Balázs Fe-renc diákzenekara szolgáltatja. A bál az ostromállapot miatt csak éjfélután 3 óráig fog tartani.

— Félév múlva meghalt a gépkecsigá-zolás áldozata. Déváról jelenti: tudósi-tónk: Draia Petru 41 éves körösbányai lakost múlt év augusztusában Holavec Jenő piskitelepi soffőr elgázolta autójá-val. Draianak eltört a hátgerince s al-só végtagja bénulást kapott. A szérien-csétlenül járt embert három hétig a pi-ski CFR kórházban ápolták, majd beszá-lították a dévai közkórházba, ahol teg-nap — hosszas szenvedés után — meg-halt. Az ügyész elrendelte a boncolást s Holavecet előzetes letartóztatásba he-lyezték.

— Csendőrkézre kerültek a juhtolvaj csobánok. Sepsiszentgyörgyről jelen-tik: Bokor Sándor sósmezői gazda fel-jelentést tett a csendőrségen, hogy a vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek az istállójából hat juhot elloptak. A feljelentés alapján a csendőrség bevezette a nyomozást és a gyanúokot felmerülése után előállította Muntean János és Mititelu Joan bácsokat, akik rövid vallatás után beismerték, hogy ők voltak az éjjeli látogatók. A csend-őrség mindkettőjüket letartóztatta és bekísérte a szentgyörgyi ügyészségre.

Marosvásárhelyi karrier

Ebben a cikkben kivételesen nem azokról számolunk be, akik a székely főváros áldásos humuszából kiindulva, a világhír és karrier szárnyán szereztek dicsőséget Marosvásárhelynek, hanem azokról, akik hasonló tehetséges rajtával indultak és mégis itt rekedtek. „Karriert” csináltak Marosvásárhelyen. Így néhány közülük:

A BANKTISZTVISELŐ

Ez is jellegzetes marosvásárhelyi karrier. Pár évvel ezelőtt, amikor még bankkonjunktúra volt, éftetszgett és apja nagy protekcióval bejuttatta a legelőkelőbb marosvásárhelyi pénzintézetbe.

Akkor napokig azon ujjongott a család, hogy a fiu bekerült ebbe a ragyogó állásba, ahol néhány év alatt karriert csinálhat. Cégjegyző, vagy egyenesen fiókfőnök és igazgató lehet.

És lelki szemeikkel már látták a párnázott ajtaju szobát, amelyben a fiu ül és csak az inas előzetes bejelentése után fogad.

A banktisztviselő, a törekvő és jóra való fiu tényleg karriert csinált. Csak nem bankkarriert. Mást. Nemrég leépítették. Évekig állás nélkül és a szülei nyakán volt. Aztán elment, Konstancába, hajómunkásnak. Zeákokat és hatalmas csomagokat emelt. Karriert csinált a kikötőmunkások között. Legutóbb haza írt levelében már arról számol be, hogy már nem tömeglakásban lakik és nem a népkonyhán eszik. Saját lakása és saját kocsija van. Harminc lejt is megkeres naponta. Marosvásárhelyi karrier.

AZ OROSZ ÉNEKES

Valamikor egy osztályban jártunk egy erdélyi kisvárosban. Aztán idekerült, Marosvásárhelyre, az egyik virágzó falvállalathoz.

Úgyes, szorgalmas volt. Hamar el'sajátította a szakma minden titkát. Nagyszerű fizetése volt. Kihelyezték egy marosmenti vidéki faluzemhez, ahonnan minden szombatban bejött Marosvásárhelyre és dobálta a pénzt.

Pezsgőzött és a cigányokkal tegeződött.

Aztán ez is megállt: a fakonjunktúra és a pezsgőzés is.

A barátomat és volt osztálytársamat „leépítették.”

Elment, nem tudom, hova. Kóborolt, bolyongott az egész országban. Csak ritkán kaptam hírt felőle. A napokban az egyik marosvásárhelyi kávéházban orosz zenekar szerepelt. Már az elején mindenki tudta, hogy a sablonos, kék, nyakig felgombolt oroszbluzu zenészek és énekesek nem mind oroszok. Sőt, kevésnek bölcsoje ringott közülük a Volga partján.

Az „Ej nemnem”-et, a volgaparti hajók tragikus kórusát játszották és énekeltek.

Egy fájdalmas hangú szóló volt a darabban. Egy fiatal orosz énekelte. Az én barátom, akinek már a gimnáziumban is jó hangja és nyelvérzéke is volt. És így lett belőle orosz énekes. Karriert csinált, tragikus marosvásárhelyi karriert...

És Marosvásárhelyen tovább rajtáznak tehetséges és kevésbé tehetséges ifjak, akik karriert csinálnak... Marosvásárhelyi karriert...

Marosvásárhelyi művészeti és közművelődési élet

Molter Károly, az ismert erdélyi esztéta-író igen érdekes előadást tartott a „mai prózáról” az Ávodah-club előadás-sorozatában. A kitűnő előadó a modern próza különböző válfajait és irányait, azoknak bel- és külföldi képviselőit ismertette élvezetes formában. Az előadás-sorozatot következő előadójá: dr. Ligeti Ernő kolozsvári író.

A marosvásárhelyi „Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság” Sényi László főtitkár rendezésében „Nők a pódiumon” címmel érdekes előadást rendezett, amelyen M. Hegyi Ilona, a tehetséges erdélyi írónő regényrészletet adott elő, F. Vadnay Hermin szászrégeni írónő felolvasott, gróf Bethlen Mária erdélyi körtjáról csevegett, Borsos Mancsi színésznő verseket szavalt, Erkel Sári zongorázott és Bedő Emma Reintz-dalokat énekelt. A nívós előadást Kabdebo Erma nyitotta és zárta be szellemesen.

A marosvásárhelyi bál és műkedvelői évad következő eseményei: A marosvásárhelyi Magyar Iparos Egyet. nívós polgári bálja, a Zsidó Iparos egyet. műsoros estje és a Bethlen Kata-bál, amelyekre már lázasan készülődnek a marosvásárhelyi társaságokban. Ugyanakkor társadalmi eseménynek fog számítani Bedő Emma énektanárnő növendékeinek vizsgahangversenye is.

A bűnös rendszer és az elsikkasztott közpénzek...

Marosvásárhely közigazgatási állapotai egy törvényszéki tárgyalás tükrében

A biztosan mozgó és mégis alacsony származást eláruló egyén, aki most a marosvásárhelyi törvényszék előtt áll: Pop Lupu Aurél, a marosvásárhelyi városi villamosüzem és vágóhid volt pénztárosa.

Felelős poszt egy város közigazgatási életében, megfelelő képzettség és főleg bizalom kell ahhoz, hogy valakit egy ilyen állásba beültessenek.

Pop Lupu Aurél képzettsége: még négy polgári sem. Ekörül is zavarok vannak. A bizalom, az indokolva van a tárgyalás sorrendjén, mert a városi intézmények pénztárosa tizenhatrendbeli sikkasztás révén csak 227 ezer lejt sikkasztott el.

A tárgyalóterem a tanukon kívül érdeklődőkkel van tele. Marosvásárhelyi polgárokkal, Polgár Péterrel és Polgár Pállal, akik a pénzüket jöttek siratni a marosvásárhelyi törvényszéki tárgyaláson.

Akiket könyörtelenül végrehajtott a város, ha nem fizették be a villanydíjakat, vagy a vágóhidi illetékeket a becsületes pénztáros ur javára.

És a megindokolás is rögtön elhangzik:

A vádlott védője így védekezik:

Védencem alacsony képzettségű és műveltségű egyén, aki még összeadni sem tud. A rendszer a bűnös, amely ilyen egyéneket felelősségteljes pozícióba ültet s ezért nem védencemet, hanem a feletteseit kell megbüntetni.

A marosvásárhelyi ügyvéd ezután egy hosszú fekete-listát, a marosvásárhelyi állami és városi üzemek sikkasztóinak neveit olvassa fel, majd így kiált fel:

Ilyen szellemben csak sikkasztani lehet...

Ez a védőbeszéd körtörténeti dokumentuma lehet annak a történetírónak, aki egykor Marosvásárhely mostani közigazgatási viszonyairól fog színes beszámolót írni.

Nyilvános törvényszéki tárgyaláson kerül pellengérré az a tény, hogy a székely főváros felelős városi posztjaiban éveken keresztül sikkasztók ültek...

Kár lenne most ismét a politikára tolni a felelősséget...

Kár lenne ismét a protekcionizmus rendszerével lakarózni és védekezni.

Hiszen mindez csak falrahányt borsó lenne...

Pop Lupu Aurél, a marosvásárhelyi városi intézmények sikkasztóját a marosvásárhelyi törvényszék három évi fogságra ítélte...

Salamoni ítélet.

De mire kell itélni azt a rendszert, amely ellen a védőügyvéd ogy őszintén tiltakozott és amely most porára vetkőztetve áll az Igazság asztalán...

Lássuk az igazi Marosvásárhelyt...

Néhány szemléltető rovat arról, amit városa kedvéért elhallgat az ujságíró

Lássuk Marosvásárhelyt! Lássuk a székely fővárost a maga kendőzetlen valóságában, úgy ahogy él, úgy ahogy lélegzik és úgy, ahogy sir. 1954 elején... És hogy a kép élethű legyen, hogy fénykép legyen, osszuk fel a város életét a szokott újságrovatokra. És minden rovatban életet adunk, hamisítatlan, való életet. Hölgyeim és Uraim, tessék beszállani. Csak egymásután. Tessék az Élet körkörösába való belépésre jogosító jegyet minél előbb megváltani a tolongások elkezdése végett.

IME A VEZÉRCIKK:

Ebben a rovatban politikáról szokás írni és szavalni. Hát legyen politika. És ha politikáról van szó és ha igazat és valót kell írni, írjuk meg végig nyíltan és őszintén, hogy a Marosvásárhelyi Polgárnak a gyomra fordul ki annak a személyi tülekedésnek láttán, amely a városi tanácsosságok — úgy látszik — gazdaság és tápláló koncáért folyik. A tülekedés a koncert, ebben a pillanatban, sajnos, még mindig tart. Tanácsosjelölt I. és Tanácsosjelölt II., még mindig a városháza előszobájában szoronganak és még mindig arra várnak, hogy egy ivvel és egy esküformulával a kezükben járuljanak eskütételre, ahol ezt kell mondani: Esküszöm, hogy a marosvásárhelyi polgár sorsát szívenem fogom viselni. Biróság, ügyészség! Segítség!

IME, A SZINES RIPORT:

Ebben a rovatban az évszakról szokás írni és a szerelemről. Az évszak a tél. Tizenhatsz fok, husz fok. Fagy és jég. Zuzmara és hozzá a szükséges kellekek. De szerelem nincsen. Munkanélküli van, de szerelem? Igazis! A munkanélküli. Ez is a színes riporthoz tartozik. Munkanélküli alig hétezer van ebben a szép városban. És itt a válasz arra a kérdésre is, hogy miért nincsen szerelem. Hogy is van az a közmondás? A nyomorban elszáll a legnagyobb szerelem is. Már pedig, ha munkanélküli van, akkor nyomor is van. Mégpedig nagy. És ezért nincs szerelem. Szerelem nélkül pedig színes riport sincsen. Hát színes riport ez?

KERESKEDELEM ÉS IPAR

Ebben a rovatban virágzó üzletekről és hasonló jókról szokás írni. Hát van virágzó üzlet és van virágzó ipar Marosvásárhelyen? Hát van? Nincsen. És ehelyett írjuk meg az igazi kereskedelmet és ipart. A kereskedelem: Nyugdíjas Pé-

ter elköcsoredésében és leirhatatlan nyomorában 17 éves leányát, a Virágzó Hajadont bocsátotta áruba. Kikiáltási ár tetszés szerint. Ez után legalább nem kell adót fizetni.

És az ipar, amely virágzik ebben a magától „főváros”-nak nevező fészekben: a szélhámosipar. Egy hivatalos jelentés szerint az ország szélhámosainak kimutatásában vezet Marosvásárhely. Szegény ország és szegény város. Koszoruk és részvéttáviratok mellőzését kérjük.

SZINHAZ

Hát nem elég érdekes színház az Élet? Hát kell ide nekünk színház, terem, színpad és díszletek? Hát megtudja egy színész olyan élethűen játszani azt a tomboló, borzalmas Életet, amelyet végigélünk?

Kell nekünk operette, tánc, ének? — amikor úgy táncolunk, ahogy az Élet fütyül és amikor összeszorított fogakkal énekelünk a nyomoruságtól?

Vagy nézzünk végig komolyan egy drámát? Lássuk, hogy agál a drámai hős a színpadon és hogy csinál jeleneteket a

hősnő? Hát nem csinálunk mi elég jelenetet az életben és nem ágálunk eleget? Adjuk a bankot, hogy ne lássa más is, hogy milyen nehezen élünk. Adjuk a bankot, mert mást ugysem adhatunk.

TARSASAG

Ebben a rovatban kedves pletykákról szokás írni. Körülírva benne van, hogy Jólkereső Férfi felesége melyik Jólkésült Jámpeccel csalja meg becsületes, dolgozó urát és hogy Potrohos Bankár melyik operettgörgőt támogatja a rögös ezinházi pályán. Miért nem írunk soha arról a választékos társaságról, amely a népkonyhán gyűl össze és amely annak a társaságnak a benső és érdekes pletykáit beszéli meg. Elmondja, hogy valamikor Jómódú Jánosné már három nap óta nem evett meleget és hogy Hidvégi Péter a napokban összeesett az utcán és örült, hogy a kórházba szállították. Hogy miért? Mert ott legalább meleg van.

Ime, ez az igazi Lássuk Marosvásárhelyt. Ebben nincsen szín és nincs túlzás. Az Élet van benne. Fogadják szívesen!

Kis marosvásárhelyi epizódok

HARC A NŐI BECSÜLETÉRT

A marosvásárhelyi törvényszék a napokban érdekes pert tárgyal. A hírhedt marosvásárhelyi betegsegélyzősikkasztások pár hónappal ezelőtt tartott tárgyalásán az egyik tanu, Floresteanu tisztviselő, állítólag azt a kijelentést tette a bíróság előtt, hogy Molnár Erzsébet tisztviselő nő vallomása nem lehet tárgyalagos Covrig János főkönyvelő vádlottal kapcsolatban, mert a vádlott és a tanu jó barátságban vannak. A megvádolt tisztviselő nő rágalmazásért perelte be a járásbíróson kollégáját, akit a járásbírósz nyolcszáz lej pénzbüntetésre ítélt rágalmazásért. Nyolcszáz lej az ára egy megrágalmazott női becsületnek. Sok, vagy kevés?

AZ „IRREDENTA” VIRÁGCSOKOR

Ez az epizód a marosvásárhelyi magyar színházban történt. A színház egyik kitűnő drámai színésznője a nézőtérrel nézte végig az operett-együttes egyik előadását, amikor egy ismeretlen hód-

lójától virágot hozott neki a jegyszédő nő. A színésznő mellett ülő ügyész a virágcsokor összeállításában piros, fehér és zöld színeket fedezett fel és másnap a színésznőt egy rendőr kereste, aki az ügyészre kísért fel. Itt kellett számot adni a színésznőnek az ártatlan ajándékról, amelyből azonban hivatalos irat lett. Hogy „ad acta” teszik-e, vagy nem, azt nem lehet még tudni...

AZ ELŐRELÁTÓ FÉRFI

Az egyik frissen sült és frissen végződött marosvásárhelyi házasság hősről, fiatal férjről beszélnek Marosvásárhelyen a jólétesültek.

Az ifju férfi, aki ugylátszik, nem volt megelégedve feleségével, házasságának harmadik hónapjában, amikor a felesége a legboldogabbnak hitte magát, hirtelen elutazott és pár napig távol volt.

Csak most, hogy a házasság felbomlott, derült ki, hogy a férfi távollétében háztűznözében volt...

Elment egy kis erdélyi városkába, következő felesége házatáját megtekinteni...

Ime, a modern, előrelátó férfi, anno 1954...

Tomcsa
Sándor:

RIPORT A BOLDOG EMBERRŐL,

aki szerint a Szentföld
Udvarhelymegyében volt

Székeljudvarhely, február 7.

Előjáróban:

Olykor-olykor megállapítják némelyek, hogy ma holnap már újságot sem érdemes kézbe venni. Mert — mondják — minden újság — legyen az liberális, vagy konzervatív, pártlap, vagy független orgánus, polgárisultán rózsaszínű, vagy tündöklőn a tőke makulátlan hófehérségében — kivétel nélkül mindenfajta újság minden egyes példányával kiolt egy makulányi fényt a világban, ledob egy pár grammot a kétségbeesés zuhanó serpenyőjébe, izgatja az amúgy végső zakatoló szíveket, lehervasztja a remény légies gyenge hajlásait.

Mert — mondják — a „vezércikkből” — ritka kivétellel — egy új katalizma vajudása nyög fel, a „belpolitikai rovat” reménytelen és céltalan körbe-körbe, a „külpolitikai” még annál is rosszabb, hogy a második oldalon fent bomba robban, lent egy fiú veri agyon az anyját, a harmadikon „szerződések” futnak zátonyra, melyekben milliók bizakodtak, a negyediken egy „nyomor-riport” szorítja el a szíveket, a „közgazdaság” állandó gyászrovat és így tovább, végig az apróhirdetésektől, melyekben fuldoklók hördülnek fel valami szalmaszál után. Hogy még az itt-ott felcsillanó humor is a lemondásban és elkeseredésben gyökeredzik.

Ezeknek a némelyeknek — ha elfogultak is — van igazuk. Hogyne volna, mikor az újság nem más, mint az élet megnyilvánulásainak pillanatnyi lerögzítése. Az újság nem is lehet más, mint *minta*, ha úgy tetszik, érték nélkül. Minta abból a kollekcióból, amivel abban a pillanatokban az élet rendelkezik. Ezzel pedig már régóta ne dicsekedjünk.

Röviden: Az újság olyan, mint az élet, meri nem az újság teszi az életet...

Az életet az újság hasábjain meg lehet korrigálni, kozmetikázni, kihangsúlyozni, vagy elkerülni, ami lehet felfogás, irány, vagy cél, de az élet ezektől függetlenül büzlök, vagy mosolyog.

És ne tessék azt hinni, miszerint az újságíró ambicionálja, hogy vértfogaszszon el képpesszen, „sőtét színekkel ecseteljen”, hogy sirógörsbe kergesse az olvasót. Dehogy! Csak mit csináljon szegény? Ha úgy írja meg ennek a bostia életnek a legkisebb rezzenését is, mint van — az olvasó bánatában lecsúsz a székről, ha nem úgy írja meg, amint van, — az erkölcsel, amelt még a szerkesztő is leüt a földre.

Nem lehet mindenki olyan szerencsés, mint a sorok írója, akinek egyenesen az ölébe pottyant egy riport a boldog emberről. És erről annál is gyorsabban és harsogóbban ad hírt, mert bizonyára jól esik önöknek is tudni egy precedensről, egy valakiről, aki ma maradéktalanul boldognak vallja magát, akiből — hogy így mondjuk — csordul ki az a boldogság, melynek mi csak álmokfutói lehetünk.

A BOLDOG EMBER MEGJELENIK

A boldog ember ma délelőtti tisztelt meg látogatásával. Mintha egy Mörz-regényből nyitott volna rám, orfjével, közvetlenségével és egyszerűségével, mely annyira magától értetődő volt, hogy szinte cőnek tűnt fel. Hangja zengett:

— Vargha Béla csekefalva: református lelkes vagyok.

A magamét csak úgy cincogtam mellette. Keményka'apja koppant az asztalon, nem engedte el kezemet:

— Drága szerkesztő ur, volna egy kis ideje?

— Időm az van — hangsúlyoztam, mert ma az ember nem lehet elég óvatos és előrelátó.

Akkor jó, — állapította meg és fekete szemüvege felett hosszan kémlelt. — Jó, — mondta mégegyszer, szinte a vizsgálat eredményeként és belső zsebéből egy paksamátát húzott elő, melyet letett az asztalra és ráhelyezett nagy, erős kezét. És rajta tartotta addig, míg bizonyos dolgokról fel nem világosított. Körülbelül ezekről:

EGY MEGLEPŐ ÁLLÍTÁS

Ezelőtt körülbelül három évvel látomás volt, mely alatt egy hang arra utasította, hogy haladéktalanul jöjjen haza és kezdje meg nagy munkáját. Most a

Halálugrás a kolozsvári Státus-palota második emeletéről

Kolozsvár, február 7.

Hétfőn este 10 órakor a szentegyházutcai Státus-palota második emeletéről ledobta magát Fazakas Sándor 20 éves ékszerészsegéd. A szerencsétlen fiatalember az udvarra ugrott, ahol ájultan terült el a csodálatos módon — a borzasztó magasságból történt halálugrás — nem végződött halállal. Fazakas jobb-karja több helyen eltört a állkapcsán könnyebb sérüléseket szenvedett.

Az öngyilkos-jelölt fiatalember eszméletlenül heverő testét az udvaron Szakács Pálné, házmesterné 6 éves kislánya vette észre. A lányka azonnal fellármázta szüleit, akik értesítették az esetről a mentőket és az elsőkerületi rendőrséget. A kiszállott mentők a klinikára szállították Fazakast, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Elhatározásának okát nem lehet biztosan tudni. Egyes feltevések szerint Fazakas azért szánta el magát az öngyilkosságra, mert félt az egyre jobban közeledő katonáskodástól. Mások szerint tettének szerelmi háttere van. A találgatásokra maga az életunt fiatalember fog felelni, mert nemsokára megkezdik kihallgatását.

Az igazolási vita elmergesítette a kormánypart és az ellenzék közötti viszonyt

A nemzeti-parasztpárt visszautasította a politikai tegyverszünetre vonatkozó kormányajánlatot

Bukarest, február 7.

A parlamenti mandátumok igazolási vitája nehezebben megy, mint ahogy a kormány nyilván remélte és szeretné. Az ellenzék — különösen a nemzeti-parasztpárt — igyekszik kiaknázni a sok fellebbezést arra, hogy felsorakoztassa minden vádját a erkölcsbirónak játssza ki magát.

A képviselőház tegnapi első ülésén mindössze 24 megye választását tárgyalták le és igazolták. Ezek közül 18 megye ellen nem volt fellebbezés és így alig egy fél óra alatt jóváhagyták mandátumukat. Gépies szavazással igazolták Erdélyből a Brassó, Szamos, Szeben, Fogaras és Háromszék megyebeli képviselő-választást. A többi hat megye: Tighina, Fejér, Teleorman, Szatmár, Szucsava és Máramaros választásának vitája több mint öt óra hosszat tartott. Különösen szenvedélyes szócsata zajlott le a tighinai, szatmári és máramarosi választási visszaélések körül.

Ezek szerint a Kamarában még 47 megye választásának igazolása van hátra, köztük még számos olyan választás, amely ellen a nemzeti-parasztpárt a házszabályoknak megfelelő fellebbezést nyújtott be. Tekintettel erre, a képviselőház igazolási vitája minden valószínűség szerint még két napig tart és az elnökség és tisztikar megválasztására, majd a felirati vitára csak pénteken, vagy szombaton kerül sor. Kedden a parlament délután fél 4-től csak fél 7-ig ülésezett, minthogy Tatarescu miniszterelnök 7 órára teaóra hívta meg a többségi képviselőket és szenátorokat a miniszterelnökségre.

Ami a szenátust illeti, még itt is több fellebbezés letárgyalása van hátra, de ennek ellenére lehetséges, hogy szerdán már befejezi az igazolási vitát a megválasztja tisztikarát.

A képviselőházban

A képviselőházban az igazolási vita nyilatkozatokkal vette kezdetét. Első-

tisztelőt ur kezét felemeli a papírkötegről, majd nyomatékosan visszahelyezve, így szól:

— A munka itt van, kész!

És hangja zeng és természetét kiegyenesíti a jólvégzett kötelesség tudata és a szoba megtelik azzal a fluidummal, melyet lángolásában hitnek nevezünk.

— És miről szól? — kérdelem.

Felkapja a kéziratot és úgy mutatja fel, mint kőtablát:

— Itt van a címlapon, tessék: „Az emberiség származása és az egy-nyelo.” Ebben azt bizonyítom, — folytatja zengőn — hogy a Szentföld itt volt Udvarhelymegyében és Marosszék felső részében.

Meglepődve nézek rá.

— Persze, ez új és forradalmi — harsogja, — lehet, hogy hihetetlen is, de csak addig, amíg valaki el nem olvassa e munkát.

És hosszasan fejtegeti, hogy állítását mivel igazolja. Mikor addig jut, hogy a Golgota egy Székelyudvarhely melélt emelkedő dombon volt, a továbbiak elől azzal térek ki, hogy teológiai vitákra

nek a georgisták nevében Constantinescu-Bordeni olvasott fel hosszú nyilatkozatot, amellyel megállapította, hogy őket a kormány a választások ideje alatt valószínűleg törvényen kívül helyezte. A szavazás napja a borzalom napja volt. Az ország színe előtt tiltakozik a liberális eszme ilyen meggyalázása és a parlamenti rendszer ilyen tönkretétele ellen.

A második pártnyilatkozatot Bethlen György gróf olvasta fel a Magyar Párt nevében. Felsorolva a legutóbbi törvénytelenéseket, amelyeket a hatósági közegek a székely megyékben, Temes-Torontálban, Szatmárban, Kisküküllőben és Biharban elkövettek, tiltakozott a törvénytörések ellen, kérve a képviselőházat, hogy saját erkölcsi tekintélye érdekében nyújtson orvoslást, a kormányt pedig, hogy torolja meg a visszaéléseket.

Ezután igazolták az említett 16 megye választásait, amelyek ellen nem volt fellebbezés, majd Leon Scridon, a Gogapárt nevében is nyilatkozatot olvasott fel a választási terror miatt.

A nemzeti-parasztpárt által a szatmármegyei választás ellen beadott fellebbezést Crisan György volt miniszter indokolja. Fájdalommal állapítja meg, hogy a liberálisok visszatértek azokhoz a közérköcsökhöz, amelyekről a nemzeti-parasztpárt uralma után mindenki azt hitte, hogy örökre multba tűntek. Crisanak Tibil dr. szatmármegyei liberális választott, mire a többség ezt a választást is igazolta.

Motogna Victor nemzeti-parasztpárti a máramarosmegyei törvénytelenéseket tette szóvá. A többség igazolta a máramarosmegyei mandátumokat is. Ezzel az ülés este 9 órakor végetért.

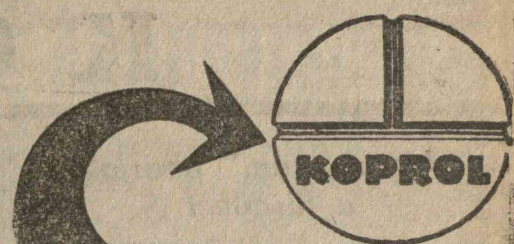
A szenátusban a vlascamegyei községtanácsi szenátor-választás igazolásával kapcsolatban dr. R. Ionitescu volt munkaügyi miniszter tartott nagy vádbeszédet. Ebben a megyében — úgy mond — 113 ezer választó-

hiányos tudásom miatt nem vállalkozhatom...

EGY NAGYJELENTŐSÉGU MUNKÁ

Ellenben felveszem a kéziratot és lapozni kezdek benne. És a felsorakoztatott „bizonyítékok” során elérek egy „adat-halmazhoz.” Ez pedig nem kevesebb és nem több, mint Udvarhely és Marosszék pontosan 138 községének monografikus feldolgozása. Kezdetben a lakosok népsoros, családokba, majd törzsekbe való beosztásán, végére a községek határában fellelhető legutolsó ősoény nevének felsorolásával. Az elnevezéseknek nemcsak a mai, hanem lehetőleg a régi, vagy régies formájuk is fel van tüntetve e munkában. És mindehhez jön vagy 100 fénykép.

A „bizonyítandó állítás” persze egyelőre várna a jobb napokat, melybe Vargha tisztelőt ur nehezen, de mégis belement. Erthető, hogy nehezen, mert neki az a szívügye.

IGY NÉZ KI

a valódi KOPROL hashajtó csokoládé. Külső formájában egyszerű és mégis oly sokoldalú és alapos hatású. Nagyon sok hashajtót eredménytelenül használunk. Az egyetlen elismerten kipróbált hashajtó csokoládé volt és marad: a Kopro. Emésztési zavarainak első jeleire használjon azonnal Kopro hashajtót, amelynek vértisztító hatása is van. Az eredmény meglepő lesz. Ha Kopro-t vásárol vigyázzon arra, hogy minden tablettán rajta legyen a

KOPROL

felirat és utáztatokat, mint teljesen értéktelen utasítson határozottan vissza.

ből csak 66 ezer szavazott, a többi 42 ezer eltűnt.

Hangok a többségből: Hiányoztak a vajdák. Félték, nehogy börtönbe kerüljenek.

Ionitescu: Jobb, ha nem beszélnek a börtönről, mert itt van nálam egy okmány, amely szerint az önök dolgmegyei választottját hamasításért három évre elítélték s most mégis szenátor lett belőle.

Ezután Ionitescu elmondja, hogy a vlascamegyei 113 ezer választó közül 29 ezer 440-et töltött a prefektus, 18 és fél-ezer pedig letaroltattak, vagy más módon megakadályozták a szavazásban.

Ionitescu még hosszasan beszél a különféle visszaélésekről, amelyek a kormány közegei az egyes megyékben elkövettek, majd Luca alminiszter válaszul neki azzal, hogy a kormány törvényesen járt el s ugyanazokat a rendelkezéseket adta ki a községtanácsi választásokra, mint annakidején Calinescu nemzeti-parasztpárti alminiszter.

A torok érzékeny nyálkahártyái

legjobban védik Önt és dacolhat széllel, viharral, ha használ

Kaiser-féle mell-karamellák-at

a „3 fenyő” védjeggyel.

Plakát jelzi az elárulító helyeket. Képviselet: „Pharmag”, Droguerie engros, Braşov.

AMI A BOLDOGSÁGOT ILLETI

Vargha tisztelőt a kéziratot elsüllyesztí és szerényen beszélni kezd a végzett munkáról, mely három évet vett igénybe. Mindent gyalog járt be, mindent a helyszínen látott és jegyzett fel és olykor bizony még egy darab kenyer sem volt iszakjában, ha ugyan az is volt. Most azon dolgozik, hogy az egyes helyiségekhez a tengerszín feletti magasságot vezeti be.

— Ez már semmi. — legyint.

Magáról kezd beszélni. Hogy nélkülöz, hogy egy pár cipője van és egy rend ruhája. Ezt el lehet hinni neki, — református pap.

És már kezdeném sajnálni, mikor kezét a karomra teszi és olyan hangon, melyet csak zenével lehetne érzékeltetni, így szól:

— Szerkesztő ur, nézzon meg, én vagyok a világ legboldogabb embere. Olyan boldog vagyok, hogy legszívesebben szeretnék e pillanatban meghalni. Boldog vagyok, mert elvégeztem küldetésem és velem van az Ur!

Mikor elment, sokáig néztem utána és irigyelni fogom — örökké...

K Ö Z G A Z D A S Á G

„Államosítani“ akarják
a fürdőket

Bukarest, február 7.

A fürdőállomásokra és gyógyhelyekre vonatkozólag új törvény van készülben. Az úgy a közigazgatási törvényt módosító javaslat megtárgyalásakor került napirendre.

A kormány célja, hogy minél nagyobb látogatottságot biztosítson azoknak a helységeknek, amelyek vagy gyógyforrásaiknál, vagy festői szépségükkel fogva idevonzhatják az idegeneket s amelyek ma többé-kevésbé elhagyatottak annak ellenére, hogy sokszor felülmúlják a hasonló jellegű és látogatott külföldi helyeket. A kormány ezeket a nyugati fürdők mintájára ki akarja építeni.

A belügyminisztérium lényegében azt tervezi, hogy a szóbanforgó helyek gazdálkodását kivonja a politikai áramlatok szeszélyei alól s állandó jellegű vezetést biztosítson a számukra.

Az Argus úgy tudja, hogy az új közigazgatási törvény szerint azok a gyógyfürdőhelységek, amelyek nem megyeszékhelyek, vagy nagyobb községek, külön vezetés alá kerülnek. A vezetésséget hozzáértő emberekből állítják össze és élére olyan előjárót, azaz polgármestert neveznek ki, akinél elesik az az előfeltétel, hogy a szóbanforgó helység lakósa legyen. Ezt a vezetésséget és annak elnökét királyi dekrétummal neveznek ki azon személyek közül, akik a gyógyfürdő vezetésére és gazdálkodására irányítására rátermettnek látszanak.

A kormány úgy véli, hogy ezzel vége szakad a pártharcoknak, amelyek a helységek vezetése körül dűlni szoktak és meglesz a biztosítéka annak, hogy a természettől megáldott gyógyhelyek a nyugati fürdők színvonalára emelkednek.

Szőlőtőkék kivitele
Csehszlovákiába

Bukarest, február 7.

A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi osztálya közli, hogy szőlőtők kivitele Csehszlovákiába csak a csehszlovák földművelésügyi minisztérium előzetes engedélye alapján történhetik és azaz a fenntartással, hogy az összes szállítmányok csak bizonyos határpontokon át lépjenek cseh területre. A szőlőtökeket ládákban, csavarral ráerősített fedéllel el látva lehet csak szállítani, vagy pedig leöltözött kocsikban.

Az állatexport mérlege

Bukarest, február 7.

Most állították össze a Románia 1933 évi állatkiviteléről szóló kimutatást. E szerint a múlt évben a következő mennyiségek kerültek kivitelre: 16584 darab szarvasmarha, 116540 sertés, 1500 juh, 50 ló és 427.898 kiló marhahús.

A bankok depulációja
a konverzió ügyében

(Bukarest.) Az erdélyi bankok küldöttsége élén Vlad Auréllal, a napokban megjelent Tatarescu miniszterelnök előtt és részletesen kifejtette az erdélyi bankok kívánságait az új adósságrendezési törvényre vonatkozólag. Hír szerint a miniszterelnök közölte a küldöttséggel, hogy kívánságaikat a lehetőséghez képest tekintetbe fogja venni.

ELÉNK A TEXTIL-PIAC

(Bukarest.) Az Argus című lap jelentése szerint a textil-piac, különösen egyes cikkekben, rendkívül élénk. Crep-de chine selymekben általánosan nagy kereslet mutatkozik és ennek tulajdoníthatók, hogy ezen selymeknek az ára emelkedő tendenciát mutat.

Amerika új grandiózus kísérlete

„Kiviteli tervgazdaság” Észak- és Latin-Amerika, valamint a Szovjet között

Roosevelt államosítani akarja az Egyesült-Államok export-kereskedelmét

Washington, február 7

A legújabb terv, amelyet Roosevelt elnök, vagy inkább a pénzügyi és gazdasági diktátor tanácsadó „agytrösztje” az amerikai közvélemény elé hozott, az amerikai kivitel államosítására vonatkozik.

A kormány tegnap hivatalosan közölte a lapokkal, hogy új állami bankot létesít, amelynek feladata finanszírozni a kereskedelmi ügyleteket az Északamerikai Egyesült Államok és Szovjetország között.

Ez az új állami intézmény az első lépés azon az úton, hogy a kereskedelmet rendszeresen állami felügyelet alá hajtásuk. A terv még nem készült el véglegesen és Roosevelt tanácsadói is sokat bírálgatják az egyes pontokat. De csak részletkérdésekben esnek kifogások, alapjában és lényegében az elnök egész vezérkara egyetért abban, hogy meg kell teremteni a kormány különleges kereskedelmi szervét, annak révén pedig „az államilag irányított külkereskedelmet”, mondhatni: a kiviteli tervgazdaságot.

A terv által létesítendő új állami szerv nagyszabású „kompenzációs kereskedelmi kamarának” nevezhető, amely meg-

szervezi Amerika külkereskedelmét és természetesen onnan venne, ahova Amerika is eladhat. A terv természetesen magában foglalja a kivitel és behozatal kontingentálását, ami magában véve még nem lenne új dolog, hiszen Európában is ez a divat terjed. Teljesen új és az európai rendszereket meghaladó rendszer azonban, hogy Amerika a többi államoknak nem csak lehetőségeket ad az amerikai piacon való áruelhelyezésre, hanem biztosítaná nekik bizonyos mennyiségek megvételét. Végeredményben tehát a tervet úgy alkották meg, hogy itt maga az állam kereskedjék.

A lényeges pont, ami körül heves viták zajlanak le a Fehér Házban és az összes amerikai nagyvállalatok irodáiban, a magánvállalatok viszonya a nagy állami bolthoz. Egyes gyárak és cégek azt javasolják az elnöknek, hogy teremtsen vegyes szövetkezeteket, amely felerészben az új állami kereskedelmi szervből, felerészben pedig a magánvállalatokból tevődnek össze. Roosevelt elnök azonban a radikális államosítás híve: szigorúan és teljesen állami kormányzat alatt álló kereskedelmi szervet akar létrehozni.

Emellett nem tudni biztosan azt sem, hogy az új állami szerv csak a Szovjet

és Latinamerika felé irányuló külkereskedelmet veszj pártfogása alá, vagy az összes államokkal lebonyolítandó kereskedelmet. A valószínűség azonban az, hogy először megteremtik a „kiviteli tervgazdaságot” a két hatalmas piac részére, amelynek révén az amerikai ipar és kereskedelem mostantól kezdve különösen nagy és emelkedő forgalmu árucserét akar lebonyolítani. Nem kétséges azután, hogy ha a kísérlet itt bevalik, kiterjesztik a rendszert az egész vonalon, az összes államokra, amelyekkel Amerika összeköttetésben áll.

A terv körvonalaiából ismét a roosevelti kísérlet roppant merészsége és nagyvonalúsága bontakozik ki. Amerikában tudvalevőleg nincs egyébről és kevesebbről szó, minthogy — minden ideológiai jelszó nélkül, amerikai józansággal és üzleti számíttással — fel akarják építeni a tervgazdaságot, de a polgári gazdasági rend fenntartásával, minden szociális felfordulás nélkül. Ennek a mérhetetlen érdekességi és jelentőségi kísérletnek újabb fejezete a külkereskedelem államosítására irányuló tervzet is, amely szintén megérdemli, hogy a világ közvéleménye feszült figyelemmel kövesse és számonartsa, hogy a kísérlet eredményével vagy kudarccal végződik-e.

Az állami buzavásárlás össz-
mennyisége 5200 vagon

A felvásárolt buza nem kerül a belföldi piacra

Bukarest, február 7.

A mezőgazdasági szindikátusok központi szövetsége mostanában felvilágosítást kért a földművelésügyi minisztériumtól az állam által vásárolt gabonamennyiségre vonatkozólag. Mint ismeretes, még az előző kormány rendszeres gabonavásárlási mozgalmat kezdett az ár feljavítása céljából.

A minisztérium felhatalmazta a szövetséget, hogy közölje a mezőgazdákkal, miszerint az állam tulajdonában 5200 vagon buza van. Ezt a mennyiséget azonban nem dobják a belföldi piacra, hanem a külfölddel kötendő szerződéses szállításokra tartják.

Az állam ilyenformán megnyugtatta a mezőgazdákat, hogy nem következnek be olyan állami tranzakciók, amelyek a buza áresését vonnák maguk után.

Példátlan magasságra ugrott
az arany ára

London, február 7.

Az itteni pénzpiac az arany árfolyama újabb rekordmagasságot ért el. Az aranyár most finom unciánként 140 shilling. Ilyen hivatalos jegyzésre még nem volt példa.

Ugyanakkor Newyorkból jelentik, hogy az ottani tőzsdén az üzletkötés hirtelen megeléknült. A tőzsdei alkalmazottak sokszor percekig hátralekban voltak a jegy-

zésekkel, mert nem lehetett követni a hirtelen árfolyamhullámzást és emelkedést. Egyetlen napon a tőzsdeórak alatt közel ötmillió dollár értékű részvény cserélt gazdát.

Az aranyár emelkedését, de a börzetevékenység megeléknülését is a Roosevelt-féle aranyvásárlásnak és a legújabb amerikai valutatervnek tulajdonítják.

A posztógyárak már csak
50 millió készpénzt kérnek

Az áprilisi kincstári bönok kibocsátását már most rendelje el a minisztertanács

Bukarest, február 7.

Egyik bukaresti gazdasági szaklap értesítése szerint a posztógyárak akciót indítottak, hogy mihamarabb hozzájuthassanak az államtól járó követeléseikhez.

Az állam, helyesebben a hadügyminisztérium, mintegy 450 millió lejlel adósa a belföldi felszerelési iparnak. Ebből csak a belföldi posztógyárak körülbelül 300 millió lejt követelnek. A

gyárak most azt kérik, hogy követelésükből 50 millió lejt kapjanak meg készpénzben, a hátralékos 250 milliót pedig kincstári utalványokban. Mivel a számvetőségi törvény 160 szakasza szerint 1934 április 1 előtt már nem bocsáthatók ki kincstári bonok, a gyárak azt kérik, hogy már most hozzák meg a minisztertanács határozatot, amely április 1 után elrendeli az utalványok kibocsátását. Ugyanis, mint a múltból is

ismeretes, az utalványkibocsátás formái hónapokig tartanak s ha a minisztertanács napló most napvilágot látna, a gyárosok körülbelül csak áprilisban juthatnának az utalványokhoz.

A posztógyárak hivatkoznak arra, hogy nehéz helyzetben vannak és az ország gazdaságának általános érdeke is lenne, hogy ilyenformán jelentős összegek kerüljenek vissza az ipar forgalmába.

ÖN ELFELEJTETT
MA VALAMIT!!!
ELFELEJTETTE, HOGY

1. a B. L. januári ajándékregénye, Finta Zoltán és Huszár Emil Kőkereszt című műve megjelent, hogy
2. a B. L. előfizetési díját és 4 lej regény-kezelési díjat befizessen, hogy
3. ha nem előfizetője, csak olvasója a B. L.-nak, a regényszelvényeket a 4 lej kezelési költséggel együtt beszolgáltassa.

Eszébejuttatjuk, meri
nagyszerűbb, izgalma-
sabb, művészibb és iga-
zabb regényt ön, mint a

„KŐKERESZT”
régén nem olvasott!

M. Hegyi Ilona:

SZERELEM 1934

Egészen úgy kezdődött, mintha nem is kilencszázharminnégyben élnénk. Egészen úgy. Táncoltak. Sokat táncoltak. És reggel felé, mikor már kicsit spicces volt mindenki, egy észrevétlen pillanatban megcsókolták egymást. A lány forró örömet érzett. Egészen elkábult. Fejét szorosan odasímtotta a fiú égő arcához és tovább ringatóztak a tangó ritmére. Na, így kezdődött.

Valamikor így végződött. Ugye, néhány év előtt ezután már nem is jöhetett egyéb, mint egy fekete zakós megkérés a papamamától. De ma ez a kezdet kezdete és egészen másképpen folytatódik, mint régebben...

A boldog kábulat egyetlen percig tartott. Mire leülték, a lány már „okos” volt. Csak nem leszek szerelmes? — kérdezte hirtelen magától. — Csak nem leszek szerelmes? És csak nem fogok epekedni ez után a fiú után? Nehéz eset! Időm sincs hozzá! És szégyelleném is. Biztosan nem is szeret. Majd másoknak udvarol, majd elhanyagol s akkor képtelen lennék dolgozni. Feldolná a nyugalmamat, megakasztaná minden épkézláb gondolatomat. Nem, nem hagyom magamat.

Igen, így gondolkozott és azt mondta: — Nézd, János! Én nem szeretlek. Azt megmondhatom neked! Nem szeretlek. Nem tagadom, nagyon szívesen megcsókoltalak, nem tagadom, az jó volt. De nálam ez semmit se jelent. Mások mással csókolózom. Egy csók az igazán semmit se jelent. És, hogy most véletlenül te voltál? Na igen, az nem baj, az nagyon jó. — Egy kicsit keserűen nevetett és a fiúra nézett.

János egy ideig nem válaszolt. Ült szemben a lánnyal, a térdek összeértek és hallgattak. S csak átnyult a lány keze után és szorosan rátette hosszú ujjait.

Persze, ebből egy szó sem igaz, — gondolta elégedetten. Egyetlen hang sem igaz abból, amit most nekem mondtál. Tudom, nagyon jól tudom, hogy nem „mások mással”. De ezt nem mondhatom meg neked, csak ülök, fogom a kezdetet, érzem a térdedet és nem mondhatok semmit. Mert először is megakasztaná a tanulmányt. Még két vizsgám van látra. Másodszor is, mit tudom én, mi lesz a vizsgák után. Talán terhemre is lennél. Nem, nem költöm le magam. Egy kis kalandra, nem mondom. De te valahogy másképpen nézel ki. Vele valami komolyabb dolog válnék egy-két kicsi csókolózásból és én nem tehetem. Ne haragudj, kicsi lány, hogy nincs bennem egy szemernyi romantika se. De nem szabad.

Még egyszer végigsímtott a lány kezén. Szemét szomorúan emelte rá, mintha bocsánatot akarna kérni és mégis így szólt:

— Igen, tudom, hogy így szoktad. Ha iszol egy kicsit, akkor valamelyiket megcsókold. Ilyen vagy. Hát jó, na gyere, táncoljunk tovább!

Mind a ketten felhajtották boraikat, egymást átöltötték. Két idegen ember, két szomorú: nevettek és a táncosok közé keveredtek.

Aztán csárdásztak. És énekeltek hozzá: Huj-huj!... Nagy hangosan és igaz magyarosan rugták a port.

A nap józanul nézett le a lányra, mire hazafelé ballagott.

Másnap kirakta könyveit az asztallapjára, ceruzát, füzeteket vett elő és dolgozni kezdett.

De a csók ízét még most is érezte. Ugy forró és friss odaadón, ahogyan az éjjel kapta. S a fiú arca értelmesen és vonzóan ott táncolt a könyv lapjai között.

Akkor felállt, odament a kályhához, neki-támaszkodott mintha segítséget kérne tőle és zokogni kezdett. Egészen asszonyosan, egészen régiesen, semmi modernség nem volt benne, csak úgy, mint ahogy nagyanyáink sirtak, csak úgy, mint egy elveszett gyerek és miután a könnyek csikot mostak szomorú arcán, kétszer egymásután azt mondta: Jaj!

Csak ennyit. Aztán letörülte a szemét és visszament az asztal mellé.

Kínában egymást gyilkolják az emberek. Jajveszélő éhezőkkel, betegekkel van tele az egész világ. Harmincemillió munkanélküli. Háború készülődés mindenfelé. Tömeg van a gyűjtőtáborok. Csak most zuhant le három nő a sztratoszférából, két mázoló a viaduktról. És harmincötven pusztultak el egy szénbányában és ma meghalt a Telekesné férje, mert nem gyógyíttathatta magát. És... és én itt böögök, egy csók miatt, megállok és böögök.

Megrázkodott. Erősen összerándolta a homlokát. Olvasni kezdett.

A ceruza után nyúlt, jegyzetgetett. Lassan megtelt egy oldal a füzetében, akkor lapozott egyet. Aztán felállt, kikeresett egy folyóiratot. Egy téma, két szemszögből nézve. Összeveti a kettőt. S a jegyzetek lassanként szaporodni kezdenek.

*

Két nap múlva találkozott a fiúval. Mindkettőjüknek könyvekkel volt tele a ke-

Valószínűleg Brassóban lesz a vasuti munkások kongresszusa

Bukarest, február 7.

A vasuti munkások szövetségének vezetősége hétfőn este ülést tartott, amelyen több erdélyi szervezet képviselője is résztvett. A brassói szervezetet Moraru, a szatmári Geiger, a temesvárit pedig Cocos képviselte.

Ujabb ingerült szópárbajok a képviselőház igazolási vitájában

Lupu szerint Inculetz belügyminiszternek le kellett volna mondania

Bukarest, február 7.

A képviselőház keddi délutáni ülésén, a mandátumigazolási vita során ismét ingerült szócserék mentek végbe az ellenzék és a kormánypart szónokai között.

Az oltnyei választás ellen benyújtott fellebbezés vitájában Capataneanu nemzeti-parasztpárti azt bizonygatta, hogy szavazatokat loptak, mert az egyik szavazóközterben pártja csak 38 szavazatot kapott a tavalyelőtti 2700 helyett. A választást a többség mégis igazolta.

Viharosabb volt a Cetatea-Alba-megyei választás vitája.

Bota dr., lupista azt hangoztatta, hogy a kormánypart a megfélemlítésen kívül a megvesztegetés minden módját is igénybe vette. Ezzel kapcsolatban vádolta egyes bírúk tevékenységét is.

Antonescu igazságügyminiszter megígérte, hogy vizsgálatot rendel el a bírói kar minden olyan tagja ellen, aki ellen komoly vádakot hoznak fel. Kéri azonban, hogy a szörványos eseteket ne általánosítsák, mert súlyos bűn volna sérteni a bírói kar méltóságát.

Vlad Dimitriu junianista azt állítja,

A vezetőség behatóan foglalkozott a vasuti munkások egyre nyomorúságosabbá váló helyzetével, megállapítva, hogy többnyire még alaphéruket sem tudják megkeresni az akkord-munka rendszerének súlyos feltételei miatt. Elhatározták, hogy április 22. és 23-án kongresszust tartanak Bukarestben, ha addig ott megszünik az ostromállapot. Amennyiben azonban a fővárosban még akkor is érvényben lesz a rendkívüli állapot, úgy a vasuti munkások nagygyűlését ugyanerre az időpontra Brassóba hívják össze.

hogy a szavazás meghamisítását a belügyminiszter közreműködésével határozta el.

Antonescu igazságügyminiszter erőleesen tiltakozik, mire Dimitriu közbeszól:

— Ne siessen, még nem mondtam el mindent. Vagy talán régi tapasztalataiból már tudja, hogy mit akarok mondani?

Ezután a junianista képviselő a nemzeti mozgalmakról beszél és kifogásolja a Cuvântul című lap betiltását. Végül kéri a választás megsemmisítését.

Jacobescu nemzeti-parasztpárti bizonyítékokkal hozakodik elő arról, hogy számos bíró nem felelt meg kötelességének. A decemberi Inculetz-féle választások voltak Románia legértéktelenebb választásai, — mondja.

Inculetz: Én hálát adok az Istennek, hogy a besszarábiai országtanácsban közreműködhettem az egyesülés kimondásában s boldognak érzem magam, hogy én vezethettem le Románia legszabadabb választásait.

Mihalache: Sokkal jobban tiszteltem Önt, belügyminiszter ur, semhogy komo-

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gy. gyszer influenza, migren idegszabák, stb. ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzéseve: ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Helyreállt a diplomáciai viszony Magyarország és a Szovjet között

Róma, február 7.

Az európai diplomáciának kedden rendkívüli szenzációja volt, a magyar kormány megbízásából Jungerth von Arnoth rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kedden délután Potemkinrómai orosz nagykövettel aláírta azt az egyezményt, amelynek értelmében Magyarország és Szovjet-országnak között helyreállt a diplomáciai viszony.

A magyar külügyminisztériumhoz közeli álló, illetékes helyen kijelentették, hogy Magyarország a bresztlitovszki békben elismerte ugyan a Szovjetet, de azal eddig csak belpolitikai okok miatt nem vette fel a diplomáciai érintkezést. A két állam érdekei azonban párhuzamba hozhatók s ezért a szorosabb diplomáciai és gazdasági kapcsolatok felvételének akadályai nincsenek.

Véres közelharc Genfben a szocialisták és keresztényszocialisták között

Genf, február 7.

A Genfben tavalyelőtti novemberben lejátszódott véres utcai harcokhoz hasonló összeütközések zajlottak le hétfőn este a szocialisták és keresztényszocialisták között. Az összecsapást az robbantotta ki, hogy a genfi kanton szocialista kormánya eltávolította helyéről a népjóléti hivatal keresztényszocialista vezetőjét. Emiatt a keresztényszocialisták nagy tiltakozó gyűlést tartottak, melyre azonban

a szocialisták is felvonultatták tömegeiket s élükön Nicole-lal, az annakidején elítélt jelenlegi tartományi elnökkel, az internacionálét énekeltek. A két tábor között késő éjszakáig tartó véres közelharc keletkezett. A mentők számos sebesültet szállítottak kórházba. A hatóságok nagynehezen helyreállították a rendet, de a hangulat ma is izgatott s tartani lehet a szenvedélyek újabb kirobbanásától.

— Szervusz!
— Szervusz!
— Na, jól be voltunk rugva a bálón! Mi?
— Hát mit tagadjuk, be.

— De most már józan vagyok, — mondta a lány. Azért még mindig kicsit reménykedve várta a fiú feleletét. Hátha mond valamit.

De János kedvetlen volt. A tanulás se megy valami kintőn. Aztán a jövő olyan kilátástalan. Na, és ha levizsgázott? Mit fog akkor csinálni, ha már kezében lesz a diplomája?

Nem, félre az ellágyulással, ma már csak pajtásra van szükség.

Eppen ezért aztán így beszélt:

— Azért, ha akarsz, sétálhatok veled egy negyedórát? Azaz jobban mondva, tizenhárom percet. Annyi időm van a pihenésre.

Elővette az óráját.

Megindultak egymásmellett.

— Minek nézed folyton az órát? — kérdezte a lány.

— Stoppolom az időt, — felelt komolyan a

Da'adiernak sikerült megszereznie a többséget a szocialisták támogatásával

Páris, február 7.

Kedden délután 4 órakor kezdődött meg a francia képviselőház ülése, amely példátlanul viharos volt. Da'adier miniszterelnök kormánynyilatkozatot olvasott fel, amelyben tiltakozott az ellen, hogy egyes pártok és politikusok kiaknázzák a Stavisky-ügyet s lehetetlenné tegyék az alkotmányos élet zavartalan menetét. A köztársaság védelme és becsülete érdekében kérte, szavazzanak bizalmat a kormánynak.

A nyilatkozatot a polgári baloldal dörgő tapsal fogadta, a jobboldal viszont heves és ellenséges közbekiáltásokkal. Közben a szocialisták, akikről ekkor már köztudomásúvá vált, hogy a kormány támogatására szánták el magukat, összekaptak a kommunistákkal s már-már ökökre mentek. Az elnök kénytelen volt felfüggeszteni az ülést, hogy a hangulat lecsillapodjék.

Az ülés lapunk zártakor még folyik, de máris biztosra vehető, hogy Daladier a szocialisták támogatásával megkapja a bizalmi szavazatot.

A képviselőház körül teljes a rend és a nyugalom.

másik. — És azt számítom, hogy ha felmenénk hozzátok, az éppen három perche kerülne és akkor még mindig maradna ötvenköt másodperem. Azalatt megcsókolhatnánk.

— Jó, — mondta a lány és megindultak a ház felé.

— Szeretsz? — kérdezte János és megcsókolt a lányt az előszobában.

— Nem, — jött a válasz, — nem szeretlek. És most letelt a tizenhárom perc, Szervusz!

— Szervusz!

A KÉT FIU

Írta: SZEP ERNŐ

2

Kérem, F. Kiss a biciklit is elhárította magától! Azzal, hogy ő elvből nem fogad el szívesen, különben is kielégítőnek tartja testedzés szempontjából az inézet-tornát, amellyel a biciklizés rongálja az ember nadrágját.

Igy felsültem F. Kiss Árpáddal.

Géza azután le is adta felőle a véleményét. Kissnek lehet Kiss, — azt mondja — mert kicsi, de az Árpád nevet nem érdemli meg az ilyen rut szibarita váz.

Ez volt F. Kiss, kérem szeretettel. Nyomorult rabszolgalelek. Soha nem jött velem a Tizenháromvárosra a huszárak lovaságát nézni, soha a színházkerthe nem tudtam elcsalni, a híres színészeket lesni, a kollégiumi cétusokba se jött egyszer se vizitálni a hazai fiuknál, se a Nagyerdőre sem volt kedve kigyalogni, ott estek pedig a legjobb izü verekedések elcsavargott inasgyerekekkel, meg kőbor cigányokkal. F. Kiss csak tanult, tanult, früstök előtt, meg ebéd után, meg délután iskola után. Tanult, kísérletet csinált, mértani rajzzal kinlódott, szögmérő, lénia, cirklí, radír, tushuzó órással nem ment ki a kezéből. Amellett, hogy magamagának készült, még a tanítványai leckéire is mindig előkészült, mert volt neki két alsóbb osztályu tanítványa, azokhoz lejárt minden délután, győztörni szegényeket. Az iskolai könyvtárból „elvből” csak a kötelező olvasmányokat vette ki, egy alkalommal, mikor forrón könyörögtem neki, hogy olvassa el a Barátfalvi lévitát, azzal felelt, hogy Jókai a vakációra van neki előjegyezve, a szorgalmi időből nem áldozhat Jókaira, sajnálja.

Vizont elhencegett vele, hogy ő azok közé a növedékek közé tartozik, akik „előre készülnek”. Igen, F. Kiss állandóan bevágta a következő órán feladandó leckét is, magánszorgalomból. Rettenetes volt azt elnézni és hallgatni, ahogy F. Kiss esténként ott szemben ülve az emberrel, a kékhasu petróleum-lámpa mellett készült. Más tisztességes diák, mint magam is, ha már muszáj tanulni, neki-ül, összeveri a térdét és gyurja a haját, vagy fel-alá vándorol a szobában, míg valahogy magába szedte azt a kijegyzett leckét. Ez? Ez kérem csak ül, szorítja az öklével a két halántékát és mormol, mormol, mint a malom; soha fel nem néz, el nem nyögi magát egyszer se; sőt, elfogja a szenvedély, hangos lesz, mint a rosta s behunyja a szemét, feltartja a fejét, úgy zakatol, akár a vonat, mikor át-rohan az alaguton. A képén látni, hogy élve, mintha álmodna s álmaiban ordítana, álmodni se tud szelbet, mint a Säng-er's Fluch-ot Uhländtől.

Eleinte magamat is bele akart vinni ebbe az utálatos magolásba. Azt a mód-szeret ajánlotta, hogy tíz percig én tanul-jak hangosan, tíz percig ő, így nem fog-juk egymást zavarni. És „jóakaratulag” figyelmeztetett, hogy a tanév alatt ne olvassak se Jókait, se Vernét, mert abból semmi hasznom nem lesz az életben. Természetesen kikértem magamnak a becses jóindulatát. Egyszerre meg, mikor nem bírt a szorgalmával, megtette, hogy ki-szedte helyettem Titus Liviusból a latin szavakat. Segíteni mert! Latinból! Privát szemtelenség egy realista részéről.

Mindennap jobban idegenkedtem F. Kiss Árpádtól. Azért is idegenkedtem tőle, mert olyan pontosan be tudja osztani a szappanja, meg a subickja használatát. Egy skatu-lya subicknak tizennégy napig, egy da-rab kókusz-szappannak huszonegy napig kellett nála tartani.

Meg azért is idegenkedtem F. Kiss-től, mert a csuszpajzot mindennap olyan ala-posan kimártotta a tányérből, mintha ra-dírral cselekedte volna, nem kenyérral. Ugy ragyogott a tányérja, mikor beza-bált, mintha felmosták volna. Ha megma-radt véletlenül egy darabka kenvere früs-tök után, zsebre vágta, belehalt volna, ha ez a falat kenyér a malacoknak jutott volna.

Ürültem, ha nem látom F. Kiss Árpádot, elhihetik.

Eljött a karácsonyi vakáció, hála Istennek, most két hétre megszabadulok az én tisztelt lakótársamtól.

Apám otthon az első nap levelet tartott előlem.

— Olvasd el csak, barátom.

Rögtön megismertem az F. Kiss írását. Levelet írt az apámnak, az áruló. Minden bűnöm fel volt a levélben sorolva. Csuzli, cigarettá, bicikli, Jókai, minden. Iskolából való elkészések. Meg hogy sakkozni járok a kollégiumi cétusokba. Még azt is megírta a nyomorult, hogy minden-féle tekerző gyerekekkel együtt odaálllok

este a „Bika” ablakához a cigányzenét hallgatni. A levélnek az volt a vége, hogy ő, F. Kiss, baráti kötelességének tartotta, hogy mindezeket tudomására hozza az édesatyámnak, mivel a fia lejtőre jutott és ha meg nem áll a lejtőn, ő előre megjósolhatja, hogy a tandíjmentességet amit mint szegénysorsú élvez, a jövő tan-évre el fogja veszíteni. (Fo. yt. köv.)

Sport

A CSIKSZEREDAI CSC JÉG-KORONGÜTŐI CSENOVICBAN

Megírtuk, hogy a kitiűő csikszeredai CSC jégkorongütői pénteken, szombaton és vasárnap Csernovicban játszottak. A csapat egyik erőssége: Vákár nem mehe-tett a csapattal, mert Milánóban szerepel a román válogatottal. Ez a hiány igen erősen érzett a csernovici mérkőzések so-rán. Másikülönben a három nap alatt a következő mérkőzéseket az alábbi ered-ményekkel bonyolította le a csapat: Pént-eken a Makabea ellen játszott 0:0 ered-ménnyel. Szombaton a Jahnt verte 3:1 arányban. Vasárnap, amikor a mérkő-zések erősen kifárasztották a csapatot, került szembe a legjobb csernovici csa-pattal: a Dragos Voda-val. Így aztán si-került ennek a csapatnak 4:2 arányban legyőzni a csikiakat. Ismételtlen hangsú-lyozzuk, hogy a legjobb erdélyi jégko-rongütő csapatból hiányzott Vákár, aki-nek távolléte teljesen új felállítású idézett elő a csatársorban. Értesítéseink szerint a csikiak saját pályájukon rövidesen re-vans mérkőzést játszanak a Dragos-Voda-val.

A milánói jégkorongütő világbajnokság

A milánói világbajnoki verseny újabb eredményei:
Svájc—Románia 7:2 Részdíjok: 3:1, 4:1, 0:0.

Dakrysol-szappan

(semleges, tulszsirozott, kéntartalmu szappan)

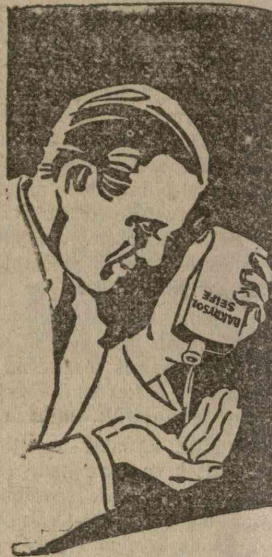
Aki haját minden héten felváltva tulszsirozott, kéntar-talmu Dakrysol-szappannal és tajássárgával mossa és ezenkívül naponta bedörzsöli fejbőrt a Dakrysol hajtáp-szerrel, a lehető legcélszerűbb hajápolást üzi. A Dakrysol-szappan és tojássárgája alaposan megtisztítja a fejbőrt, anélkül, hogy izgatná, vagy kilugozná. A Dakrysol haj-tápszer viszont táplálja és növesre serkenti a hajgyökere-keket.

A korpaképződést, hajszírosságot és hajhullást ezzel biztossan kikerüljük. A haj ujanövése mindig bekövetke-zik, ha a hajgyökök még életképesek.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden e szakmába vá-gó üzletben kapható.

Romániai vezérképviselő: RIETSCH & Co., SIBIU.

Professor DR. SIGMUND, fiziolog. laboratoriuma, STUTTGART

Csehszág—Magyarország 1:0. Rész-0:0, 0:0, 1:0. Az első két harmadban mindkét csapat rendkívül óvatosan ját-szott s csak az utolsó harmadban fokoz-ták az iramot. A cseh gól lesállásból esett, a bíró azonban megítélte. Ma-gyarország így is bekerült a középdön-tőbe.

Svájc—Franciaország 3:0.

Amerika—Németország 3:0.

Németország—Olaszország 3:2.

Ezalkalommal különben hetedszer tartják meg a jégkorongütés világbaj-nokságát. 1924, 1928, 1930, 1931 és 1932-ben Kanada nyerte, 1933-ban pedig Ame-rika. Most is minden bizonytal közöttük kerül döntésre a sor. Euróabajnokságokat azonban 1910 óta tartanak. A múlt év Európabajnoka Csehszág.

A kettős hob világbajnokságában, amelyet Frimm bukaresti mérnök Du-mitrescuval együtt megnyert, a részletes technikai eredmények a következők: 1. Frimm—Dumitrescu 9.31.3. 2. Kilian (német) 9.37.1. 3. Von Mun (német) 9.37.3. 4. Papana (román) 10.18.1. 5. Kopotruth (svájci).

Sigmund Rund

a nagyszerű norvég sibajnok, Budapes-ten, első próbára, 57 métert ugrott, majd

kiugorta a 61 métert, de elbukott. Negy-év óta először bukott. Másodszorra az-után bukás nélkül ugrott 61 métert.

A labdarugó igazolási szabályok, amelyekről annakidején beszámoltunk, most már elkészültek s a szövetség el-küldte az egyes ligáknak tanulmányozás végett. A február 17-iki szövetségi ülésen pedig tárgyalásra kerül. A javaslatban az a feltűnő, hogy nem tartalmazza a ro-mániai professzionizmus alapos megszer-vezését és szabályozását, mint ahogy a beharangozó hírek szölkáltak. Egyes buka-resti sportkörök máris elégedetlenségi-ket nyilvánítják a tervezettel szemben és valószínű, hogy a szövetségi ülésen élénk vita fejlődik ki az új igazolási szabályok körül.

OLVASSA és TERJESSZE!

Hogyan éljen a mai ifjúság?

A szexuális függetlenség haszna, kára és tanulságai.

Mit szabad a lányoknak?

Mit szabad a fiuknak?

Tartalomjegyzékből: Szexuális szabadság vagy szexuális függetlenség. — Nemi érettség, nemi élet. — A nő felszabadu-lása, az ifjúság szabadsága. — Az ifju-ság szexuális arcvonala előtt. — Lányok és fiuk a szabadszerlemben. — A ser-dültseg kora, pubertás. — A pájtásházás-ság. — A házasság akadályai. — Ugy és azt szabad-e a lányoknak, amit a fiuk-nak. — A fiuk nemi élete a házasságon innen. — Az ifjúság nemi sorsa. — A ne-mi betegségekről. — Hogyan éljen a mai ifjúság, hogy a tegnapi embertől boldo-gabb lehessen?

Írta: Wallenstein Árpád szakorvos.

Kapható a
Brassói Lapok könyvostályában.

Ára 60 lej

MERESKOVSKI

Ar
ismeretlen

JÉZUS

JÉZUS TITKOS ÉLETE ÉS
TANÍTÁSAINAK TITKA

Ára egész vászonkötésben 144 lej.

Kapható a

Brassói Lapok könyvostályában

Brassó, Kapu-utca 56-53

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allástkeresőknek, vagy ugyan-azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizeten-dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Selyemharisnya bételve 50 és 80 lej, Gross Ferenc haris-nyagyárában, Kapu-utca 38. udvarban. 1343

KOTTAVASÁRLÁS előtt okvetlenül kérje legolcsóbb árjegyzékemet. Galambos kot-taantikvárium, Timişoara.

Veszek használt, jókarban levő boroshordókat, pincefel-szerelést, filtrálógépet. Farkas Gerő, Brassó, Str. Joan Raţiu 9. 1443

Barót erdőbirtokossága az ujonnan megvásárolt Otthon-kávéházat 1934. február 10-én délelőtt 10 órakor nyílt árve-rezésen kiadja, a birtokosság helyiségében, Baróton. 1452

Allást nyev

Német-magyar intell'gens kereskedő, jó házból való, né-mi készpénzzel rendelkező hölgyet keres társul, fennálló vállalatához, részesedés és biz-tosíték ellenében. „Argus” 40. jeigérea. 1439

Keresek elsőrangú, önálló masamódeányt, ki az eladás-hoz is ért. Szende kalapsza-lon, Brassó. 1447

Gesundes deutsches Fräu-lein, perfekt deutsch, rumä-nisch, für zwei Kindern von 3-6 Jahre, sucht József Emil, Tár-gu-Mureş. 1450

BABITS MIHALY összes költeményei. 414 oldal, disz-kötésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályá-ban, Brassó. Kapu-utca 56-58. az udvarban.

Brassó, 1934. február hó.

T. C.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy az Általános Kereskedelmi R. T. tűzifa-telepét kibéreltük és azt alant jelzett cég neve alatt tovább vezetjük.

Állandóan raktáron tartunk elsőrendű bükk és tölgy tűzifát s biztositjuk t. ve-vőinket a gyors és pontos kiszolgálásról. Árunk kifogástalanok, áraink verseny-képesek.

Megrendések a következő helyeken adhatók fel:

a) Tűzifatelep, Mircea Vodá-utca 8. sz. Tel. 3—86. (A városi gázgyár mögött, a Szentpéteri-utól balra.)

b) Károly király-utca 42. sz. (Kapu-u.) az udvarban. Tel. 2—42.

c) Az „ÁGISZ” Szövetkezet üzletében, Rózsater 13.

d) A Gonser et Co. cég üzlethelyiségében, Mária királynő (Fekete-utca) 23. Tel. 6—17.

Kérjük szives pártfogását és vagyunk

teljes tisztelettel:

ORBÁN & KELEMEN

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.